POSTVERSAND
MÜNCHEN

B 21696 E

ÉLETÜNK

XXXV. évf. 12. szám (35. Jg. Nr. 12)

Az európai magyar katolikusok lapja

2003. december

II. JÁNOS PÁL PÁPA MEGVÁLASZTÁSÁNAK 25. ÉVFORDULÓJA

II. János Pál pápa megválasztásának 25. évfordulóját zsúfolt munkával ünnepelte. Október 16-án délelőtt a VI. Pál teremben aláírta „Pastores gregis" szinódus utáni apostoli buzdítását, amelyet a Püspöki Szinódus X. rendes nagygyűlésén részt vett atyák különböző hozzászólásait összegyűjtve szerkesztett. Jelen voltak a bíborosi kollégium tagjai, a pátriárkák, a püspökkari konferenciák elnökei, érsekek, püspökök, köztük Erdő Péter prímás, esztergom-budapesti érsek, kinevezett bíboros, elődje, Paskai László bíboros, Seregély István egri érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke.

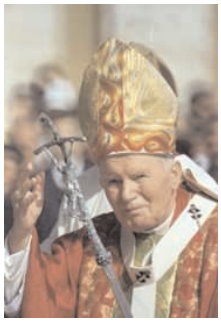

II. János Pál pápa

Október 16-án este már az ünnepi szentmise megkezdése előtt egy órával zsúfolásig megtelt a Szent Péter tér. Az oltárt 50 virágkompozíció díszítette, a bazilika lépcsőin pedig 25 ezer holland tulipán pompázott ezer színben. A szertartás este 6 órakor kezdődött, pontosan akkor, amikor 25 esztendővel ezelőtt megválasztották Karol Wojtylát pápává. A szentatyával együtt miséztek a jelenlegi és jövendő bíborosok, püspökök, római plébánosok. Amikor a szentatya alakja feltűnt, hatalmas, hosszan tartó taps fogadta. A szentmisét a pápa celebrálta, személyesen mondva az imákat és fohászokat, sokszor énekelve is. Fáradságát leküzdve maga áldoztatott néhány hívőt.

A pápát köszöntő beszédet a szentmise elején Joseph Ratzinger bíboros, a bíborosi kollégium dékánja, a Hittani Kongregáció prefektusa mondta. A főpásztor felidézte a konklávé 25 évvel ezelőtti pillanatait, amikor a krakkói bíboros-érseket megválasztották Szent Péter székébe. Az elmúlt negyedszázad eseményei közül Ratzinger bíboros megemlékezett a szentatya tanításáról, útjairól a világban, Isten akaratának rendíthetetlen és félelem nélküli hirdetéséről. Pálhoz hasonlóan nem csak az evangéliumot adta át az embereknek, hanem saját életét is. „Az Ön életében a kereszt nem csak szó. Hagyta, hogy a kereszt megsebezze lelkét és testét" - mondta a Hittani Kongregáció prefektusa, majd átadva a világegyház jókívánságait, az ősi ima szavait idézte: „Az Úr őrizzen meg téged, adjon neked életet, és tegyen boldoggá a földön." Végezetül megújította a hívek és pásztorok hűségét: „cum Petro et sub Petro" - „Péterrel és Péter vezetése alatt. "

A szentatya felidézte: 25 évvel ezelőtt sajátos módon tapasztalta meg az isteni irgalmasságot. A pápa lelkében a Péterhez intézett szavak csendültek akkor fel: „Szeretsz engem? Jobban szeretsz engem, mint ezek?" Ilyen nagy felelősséggel szemben az isteni irgalmasághoz kellett fordulnia, hogy a kérdésre így válaszolhasson: „A hit iránti engedelmességből, a mi Urunk Jézus Krisztus előtt, Krisztus és az egyház anyjára, Máriára bízva magam, tudatában a nagy nehézségeknek, elfogadom."

Pápasága kezdetétől fogva gondolatait, imáit, cselekedeteit egyetlen vágy vezérelte, hogy tanúságot tegyen Krisztusról, a Jó Pásztorról, aki jelen van és tovább működik egyházában. Krisztus tovább keresi minden egyes elveszett bárányát, visszavezeti őket az akolba, bekötözi sebeiket, ápolja gyönge és beteg bárányait, az erőseket pedig megvédelmezi. A szentatya ezért nem szűnt meg már pápasága kezdetétől fogva erre buzdítani: „Ne féljetek elfogadni Krisztus fennhatóságát. Ma ismét erőteljesen megismétli: nyissátok ki, sőt tárjátok szélesre a kapukat Krisztus előtt!"

A pápa hálát adott Istennek az elmúlt 25 évért, megköszönte a hívek imáit és kérte: „Arra kérlek benneteket, hogy továbbra is folytassátok ezt a nagy szeretetművet Péter utódja iránt. Mégegyszer arra kérlek benneteket, segítsétek a pápát és mindazokat, akik szolgálni akarják Krisztust, az embereket és az égész emberiséget!"

Hivatalos küldöttségek. A pápaválasztás negyedszázados évfordulójára számos küldöttség érkezett az Örökvárosba. Az államfők közül jelen volt Carlo Azeglio Ciampi olasz elnök, Alekszander Kwasniewski lengyel elnök. Magyarországot Mádl Dalma asszony, a köztársasági elnök felesége képviselte. Számos neves személyiség is részt vett az ünnepségeken. Eljöttek az egyházi rendek és mozgalmak képviselői.

Hangverseny. A szentatya 25 éves péteri szolgálatáról tartott megemlékezések sorozatában különösen ünnepélyes helyet foglalt el az a hangverseny, amelyet a Mitteldeutscher Rundfunk szimfonikus zene- és énekkara adott elő a pápa tiszteletére a Vatikánban.

A Bíborosi Kollégium köszöntése. Október 18-án szombaton déli 12 órakor a VI. Pál-teremben Joseph Ratzinger bíboros olvasta fel a Bíborosi Kollégium szentatyához intézett köszöntését. Az ünnepi üzenet hangsúlyozza: az elmúlt 25 évben az egyház sokszor ellenszélben vagy viharos tengeren hajózott, és az eget mintha felhők borítanák, amelyek megakadályozzák, hogy az emberek meglássák Istent. Napjainkban különös erővel tapasztaljuk meg azt, amiről már Ágoston is írt: a világban harc uralkodik két szeretet, az önszeretet és az istenszeretet között. Mindemellett azonban mindig láthatjuk a szeretet csodálatos példáit is: elég csak azokra a személyekre gondolni, akiket II. János Pál avatott szentté vagy boldoggá. Az elmúlt 25 év alatt mindig a Szűzanya jelenlétében, a hit örömével, a remény rendíthetetlen bátorságával és a szeretet lelkesedésével vezetett bennünket. Akár alkalmas, akár alkalmatlan, hirdette az evangéliumot, s ennek fényében mutatta fel az alapvető emberi értékeket.

Carlo Azeglio Ciampi olasz államfő, élő, egyenes adásban a televízión keresztül köszöntötte a szentatyát. Itália elnöke leszögezte: a pápa soha nem riadt vissza semmiféle ellenséges érzülettől és akadálytól, hogy az emberi méltóság ügyét szolgálja, elvetve az erőszakot és hirdetve, hogy az

(Folytatás a 2. oldalon)

2003 KARÁCSONYÁRA

A külföldön élő r. k. magyarok püspökének 16. körlevele a hívekhez

Kedves Magyar Testvéreim!

Ez az elmúlóban levő esztendő is tele volt jó és rossz eseményekkel. A háború Irakban és Afganisztánban még mindig áldozatokat követel, Palesztinában is tovább folyik egymás öldöklése, Írországban sincs béke, Afrikában milliók éheznek, Dél-Amerikában gerillák fenyegetik a rendet, Európában az EU készül befogadni új nemzeteket, köztük Magyarországot is, de nem hajlandó elismerni a kontinens keresztény gyökereit. Egyes országok törvényhozása az erkölcsi rendet forgatja fel és még a természet-törvényt sem veszi figyelembe. A Kárpátok medencéjében is acsarkodnak egymásra a nemzetiségek, pedig itt lenne az alkalom, hogy megtaláljuk a közös utat a békés együttélésre. „Jövőnk ködös, utunk sem egyenes, - s a tévedt magyar nyáj vezért keres... - Vezért keres az osztály és a párt, - szegény, gazdag, úr, szolga egyaránt. - A gazdag azt, ki védi kincseit, - a szegény azt, ki dús asztalt terít" - írta Bódás János, a költő, évtizedekkel ezelőtt. Pedig „e földön, hol a kétség harca dúl, - itt jár a Vezér láthatatlanul. - Az Egyetlen, az Igaz, az Örök, - ki vezér volt, ha jött tatár, török, - kit követett első királyunk István, - kinek nevében harcolt hős Kapisztrán, - ki Muhi- s Mohácsból kivezetett, - Igéje dajkált, táplált, éltetett, - Ki a sírból Isten trónjára lépett: - Magyar nép lásd meg, Ő a te vezéred, - Vele mindent, a mennyet is eléred, - mert Ő az Út, az Igazság és az Élet".

A pásztorok hódolata, Agnolo Bronzino,
1530, Szépművészeti Múzeum, Budapest

Olvasgatva a Szentírást, mind az Ó-, mind az Újszövetségben egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy a választott népnek addig megy jól sora, amíg elismeri és ragaszkodik Urához, Istenéhez. Mi magyarok szintén azt valljuk, hogy a jó Istennek dédelgetett népe vagyunk, de sajnos hagytuk és hagyjuk magunkat elbolondítani az anyagiasság lidérc-fényétől, és mocsaras földön járva olykor nyakig merülünk az iszapba. Pedig a Vezér, az Úr Jézus most is itt jár közöttünk láthatatlanul. Ő képes bennünket kivezetni a lápból, és szilárd talajra vezet bennünket. Csak újból fel kellene ismernünk, hogy a magunk erejéből nem vagyunk képesek kilábalni a bajból. Úgy, mint őseink is tették már ezer éven át ott a Duna-Tisza táján.

Mostanában magyar zenei művek gondolkoztattak el. Werner Alajos „Szent István" oratóriumát akkor írta, amikor kiszabadult a börtönből, ahol átelmélkedte népünk sorsának kezdetét. Liszt Ferenc arról a Szent Erzsébetről írt oratóriumot, aki nemcsak férjét és családját szerette hűségesen, hanem a szegényeket és elhagyatottakat is. Tamás Gergely Alajos „Nándorfehérvár" oratóriuma az országunkat fenyegető ellenség feletti győzelmet ünnepeli, és akkor szólal meg először premierként, amikor a „fiatalság piros vére elkezd hullani a pesti utcán" a szabadság érdekében (1956. okt. 22.). Erkel Ferenc Himnusza idekint is könnyeket csal szemünkbe, amikor kérjük, hogy „Isten, áldd meg a magyart jó kedvvel, bőséggel". Kodály Zoltánnak Psalmus Hungaricusa pedig azzal fejeződik be, hogy „Benned, Uram, én reményem, ne hagyj soha szégyent érnem!" Utána pedig jön a Budavári Te Deum, amit csak akkor lehet igazán megérteni, ha először keresztülmentünk a nemzetet majdnem tönkretevő évtizedes zsarnokságon

„Vezér kell, s jaj de sok vezér akad, - s mind ezt tanítja, üsd a másikat! - Minden vezérnek önnön baja fáj, - s a sok vezér közt pusztul, vész a nyáj". Nekünk, magyaroknak, nem kell a látatlanban tapogatóznunk, mert történelmünk révén mi tudjuk, hol kell keresni az igazi Vezért. Kétezer éve már itt jár közöttünk, csak ki kell nyitni a szemünket. Ehhez is segítséget kapunk manapság. II. János Pál pápától, aki 25 éven át hangoztatja, hogy „Ne féljetek!" és hogy „Evezzetek a mélyre!", meg hogy „Tárjátok ki szíveteket az Úr Jézus számára!" Aztán megtanulhattuk napjainkban Teréz Anyától, hogyan kell felkarolni az elhagyatottakat, mint Szent István tette Jobbjával, és Szent Erzsébet a kötényében rejtett kenyérrel és rózsákkal. Ugyanilyen példát adott nekünk Boldog Batthyány-Strattmann László, aki nemcsak nagycsaládot nevelt igaz keresztény szellemben, hanem bekötözte embertársainak fájó sebeit és visszaadta látásukat. A Szentatya idén új prímást is adott nekünk, Erdő Péter esztergom-budapesti érsekünk személyében. Nemrég fejeztük be a Rózsafüzér évét, de tovább morzsolgatjuk azt népünkért, hazánkért és egyházunk ujjá-éledéséért, úgy, mint Rákóczi Ferenc és Teleki Pál tették.

A legutóbbi püspöki szinódus a püspökökkel foglalkozott és hangoztatta, hogy a püspöknek egyik legfontosabb feladata, hogy ébren tartsa a reményt hívei szívében. Ezt szeretném most én is karácsonyi ajándékképpen nektek elküldeni: „Benned, Uram, én reményem, ne hagyj soha szégyent érnem!" Segítsen minket a Magyarok Nagyasszonya, hogy reménységünk mindig megmaradjon népünk jövője felől, akkor is, ha az Európai Közösségbe való belépésünket keresztény hitünk megvallásával kell majd hirdetnünk az elpogányosodott világnak, amelyik nem akar hallani arról, hogy kétezer évvel ezelőtt az Atya elküldötte Szent Fiát mihozzánk, mert nagyon szeretett minket.

Minden Magyar Testvéremnek szívből kívánok boldog karácsonyt és egy szebb újesztendőt:

+ Miklósházy Attila S. J. püspök

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

Kérdőjelek a szentmise körül (2)

Mint múlt számunkban jeleztük, olvasóink különböző, a szentmisét érintő kérdéseket vetettek fel. Köztük szerepelt: Eleget tehet-e az ember vasárnapi misehallgatási kötelezettségnek a szombatesti szentmisén való részvétellel? Miért kötelező vasárnap a részvétel a szentmisén? Miért tulajdonit az Egyház a szentmisének olyan alapvető fontosságot, hogy az azon való részvételt jogszabállyal is előírja, ahelyett, hogy azt a hívők lelki igényére bízná?

Ugyancsak szentmisével kapcsolatos lapunk egy Düsseldorf térségében élő, különösen figyelmes olvasójának már júliusban feltett kérdése. Ismeretes, hogy a Berlinben idén első ízben megtartott Ökumenikus Egyházi Napok hivatalos programján, közös megállapodás alapján, nem szerepelt az Eucharisztia, illetve Úrvacsora együttes ünneplése. Ennek ellenére egy kívülálló csoport rábírt két katolikus papot, hogy szembeszegülve a katolikus Egyház idevonatkozó határozott előírásaival - közös katolikus - protestáns istentiszteletet tartson, illetve azon aktív részt vegyen: az egyik szentmisét mondott, megáldoztatva a jelenlévő protestánsokat, a másik a protestáns istentiszteletbe tevékenyen bekapcsolódva magához vette az Úrvacsorát. Erre az eseményre utalva, mely annak idején nagy port vert fel, olvasónk felteszi a kérdést: „Hogyan magyarázható meg..., ha valaki azt kérdezi tőlünk, ugyan mi kifogása van a pápának az olyan jól gondolt interkommunió (az Eucharisztia - Úrvacsora közös ünneplése) ellen?"

Miklós atya válasza:

A berlini Ökumenikus Egyházi Napok ugyan féléve befejeződtek, a felvetett kérdés azonban semmit se veszített aktualitásából. Az esetet akkor felkapta a média, annál is inkább, mert az illetékes egyházi hatóságok a két rendbontóval szemben az Egyházi Törvénykönyv által ilyen esetekre előirányzott fegyelmi intézkedéseket foganatosítottak. Kész volt a felháborodás a „vaskalapos püspökök", „a merev Vatikán", és „minden haladás kerékkötője", a Pápa „ellen", „a katolikus Egyház lábbal tiporja a lelkiismereti szabadságot", és sokat hangoztatott ökumenizmusa csak komédia.

Meg kell hagyni, hogy az általános felháborodás sokaknál őszinte volt. Tény és való, hogy gyakran még hívő katolikusok sem értik, miért „makacsolja meg" magát az Egyház és tiltja meg, hogy hívei protestáns Úrvacsorához járuljanak, hiszen - amint mondani szokás - „egy Istent imádunk, egy a Bibliánk és mindnyájan keresztények vagyunk".

Nos, persze, hogy ez az állítás így igaz. De nem is itt van a probléma katolikusok és protestánsok között. Van egy egész sor hitbeli, tanításbeli nehézség, amely bennünket, keresztényeket elválaszt egymástól: ezeknek egyeztetésén évtizedek óta fáradoznak a vegyes bizottságok tagjai, mindkét oldalról a legkiválóbb hittudósok. Sikerült is néhány évvel ezelőtt, pl. a megigazulás kérdésében, megegyezésre jutniok. A - nézetem szerint - legalapvetőbb, legdöntőbb eltérés megtárgyalásához azonban - tudtommal - még hozzá se fogtak. És pontosan ez az, amely utjában áll az Eucharisztia - Úrvacsora közös ünneplésének. Arról van szó, amit szaknyelven „successio apostolica", „apostoli folytonosság" néven emlegetünk, és amely magában foglalja a papi hatalom továbbadását.

Mit jelent az apostoli folytonosság?

Amikor Jézus az Utolsó Vacsorán a kenyeret és a bort avval az indokkal adta apostolainak ételül és italul, hogy ez az Ő teste és vére, hozzáfűzte: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre". Ennek a parancsnak, végső utasításnak végrehajtása csak úgy volt lehetséges, ha ez felhatalmazást, hatalmat is magában foglalt. Az apostolok - az Apostolok Cselekedetei és a Levelek tanúsága szerint - ezt így is értették, így is gyakorolták kezdettől fogva. Sőt, amikor a folyamatosan létrejött fiatal keresztény közösségek élére vezetőket állítottak, ezt a hatalmat kézfeltétellel nekik is átadták; ezek a maguk részéről gondoskodtak arról, hogy utódaik és közvetlen munkatársaik - ugyancsak kézrátétellel - részesüljenek ebben a hatalomban, tudatában annak, hogy a „kenyértörés" - így nevezték akkor az Eucharisztiát - a közösség életének legfontosabb megnyilvánulása. A lelki hatolom továbbadásának nem volt szabad megszakadnia, különben megszűnt volna az Egyház létalapja, az Eucharisztia ünneplése is. Ezt nevezzük „apostoli folytonosság"-nak, amely közel 2000 év óta biztosítja, hogy a Megváltás révén megszerzett isteni kegyelem, Istennek a Jézus által alapított szentségeken keresztül áradó szeretete, szakadatlanul és akadálytalanul jusson el hozzánk. Ebből azonban az is következik, hogy e Jézus által adott és az apostolok óta folyamatosan továbbadott lelki hatalom nélkül Eucharisztia érvényesen nem ünnepelhető, azaz a kenyér és a bor nem változik át Krisztus testévé és vérévé.

Mármost tekintettel arra, hogy a reformáció egyházaiban e lelki hatalom továbbadása megszakadt, az Úrvacsora megemlékezés ugyan az Utolsó Vacsorán történtekről, de a kenyérből és borból - a katolikus felfogás értelmében - nem lesz Krisztus teste és vére. Ez többek közt az oka, hogy a katolikus Egyház nem engedi meg híveinek az Úrvacsora vételét, mert ott csak kenyeret és bort, nem Krisztust, az Ő testét és vérét veszik magukhoz.

A protestáns álláspont

Protestáns testvéreink ezt persze nem így látják. Szerintük - Luthert és főleg Kálvint követve - ilyen személyes és folytatólagosan továbbadott hatalomról nincs szó. Krisztus az utasítást az apostoli közösségnek adta, tehát amikor a közösség - gyülekezet Úrvacsorát ünnepel, akkor Krisztus jelen van abban a pillanatban, és csak abban a pillanatban, amikor a hivő a kenyeret és bort magához veszi. Krisztus jelenléte tehát nem a gyülekezet vezetőjének, lelkészének, püspökének lelki hatalma által jön létre: ő nem tesz egyebet, mint a gyülekezet megbízásából felidézi az Utolsó Vacsorán történteket és a híveknek kenyeret és bort oszt.

Az eucharisztikus jelenlét

Mint mondottuk, Krisztus jelenléte a protestáns álláspont szerint az Úrvacsora-osztás tartamára szorítkozik. A jelenlét minőségét illetőleg a protestáns álláspont megoszlik. Luther - és őt követve az evangélikus egyház - hiszi Krisztus valóságos jelenlétét a kenyérben és a borban, de nem fogadja el, hogy a kenyér és a bor átváltozik Krisztus testévé és vérévé. Kálvin és a református egyház Krisztus jelenlétét inkább jelképesnek tartja, úgy véli, hogy Krisztus ereje van jelen.

A katolikus egyház a különböző ortodox egyházakkal együtt, a szentírási és ókeresztény szövegek alapján, Krisztus jelenlétét nemcsak valóságosnak tartja, hanem vallja, hogy a kenyér és bor átváltozik Krisztus testévé és vérévé (transubstantiatio), úgy, hogy a kenyérnek és bornak csak külső színe (formája, íze, fizikai tulajdonsága) marad meg, lényegét Krisztus testének lényege foglalja el. A jelenlét, mely az átváltozással kezdődik, megmarad addig, amíg a kenyér és bor megtartja fizikai tulajdonságait. Ez az alapja az Oltáriszentség különös tiszteletének, imádásának, és ezért őrzik a katolikus templomokban, az oltárszekrényben (tabernákulum) Krisztus testét az átváltoztatott kenyér színe alatt. Ezért hajtunk térdet, amikor a templomba belépünk és ezért ég az „örök-mécses" az előtt az oltár előtt, ahol az Oltáriszentséget őrzik.

*

Számos egyéb kérdésről is beszélhetnénk még az eucharisztiával, a szentmise áldozattal kapcsolatban, többek között a két szín alatti áldozásról és az egyházi rendről, mint részesedésről Krisztus papságában, és egyáltalán az eucharisztia központi szerepéről a katolikus egyházban.

Befejezésül még egy szempont a berlini események kapcsán. Szent Ágoston (IV.-V. sz.) az eucharisztia titkába belemélyedve így kiáltott fel: „Ó irgalom szentsége! Ó egység jele! Ó szeretet köteléke!" A szentmisén való részvétel, a szentáldozás azt jelzi, hogy hitben és szeretetben egyek vagyunk Krisztussal, az Ő egyházával és egymás között. Amíg ez az egység protestáns testvéreinkkel nem jött létre, különösen az eucharisztia vonatkozásában, az „intercommunio", azaz a kölcsönös eucharisztikus közösség a már létező egység látszatát keltené. De erre a színlelésre sem katolikusok, sem hivő protestánsok nem vállalkozhatnak.

Frank Miklós

II. JÁNOS PÁL PÁPA...

Folytatás az 1. oldalról

egyetlen út a béke útja. Amikor Európa még megosztott volt, hirdette az egységet, és most, hogy megvalósulni látszik, támogatja a nagy tervet. Szavainak fénye lángra lobbantotta a világot, férfiak és asszonyok hisznek ezeknek a szavaknak, és bíznak bennük. A fiatalok buzdítást találnak szavaiban. amelyekkel egy emberhez méltó, igazságos társadalom felépítésén fáradozik. Mindenki érti, hogy a pápa hangja az igazságot képviseli - állapítja meg Ciampi elnök. Azzá a nagy hanggá vált, amely az emberi méltóság egyetemes kérdésével szembesít. Szavai visszhangra találtak, mert a legvégsőkig igyekezett a népek között előmozdítani a békét, és ezt jelölte meg a nemzetek közös céljául.

A La Civilta Cattolica, neves jezsuita lap: különös figyelmet érdemel küzdelme az élethez és a lelkiismereti szabadsághoz való jog területén. Az előbbit a modern tudomány, az utóbbit pedig az ideológiák veszélyeztetik napjainkban is, sőt néha egyre inkább. Amikor a szentatya kijelentette, hogy „a család az élet szentélye", felhívta a figyelmet arra, hogy az emberi élet, a társadalom alapja a család. Ám nem az emberi jogok védelme, a szociális igazságosság kérdése, a család és a béke kérdései alkották ezen pápaság legmélyebb rétegeit, hanem az az alapvető hitbeli meggyőződés, amely a pápai mottóban kifejezésre jut: „Térjatok ki a kapukat Krisztus előtt!" Tanításának szívét tehát a hittitkokat szemünk elé állító beszédek, írások alkotják. A szentatya nemcsak hirdette az újraevangelizálást és a katekézis szükségességét, hanem személyében, szolgálatában meg is valósította azt.

A jubileumi ünnepségek Teréz anya boldoggá avatásával, a bíboros kreáló konzisztóriummal és október 22-én délelőtt szentmisével zárult, azon a napon, amikor pontosan 25 évvel ezelőtt II. János Pál megkezdte pápai szolgálatát. MK/VR - Cs. F.

IMASZÁNDÉKOK

Decemberre

1.

Imádkozzunk és apostolkodjunk, hogy a keresztények kiszabaduljanak kulturális kötöttségeikből, és el tudják ismerni mások méltóságát és jogait.

Minden nép kultúráját a földrajzi, éghajlati, fejlődési, szellemi, lelki, tudásbeli, tapasztalati (s így tovább) előfeltételek bontakoztatták ki. Így a jelenségek teljes ismerete és ezek belső összefüggéseinek értése nélkül számos babona jelent meg attól függően, milyen jelenségek utaltak a rosszra - pl. fekete macska halad át előttük az úton -, vagy reggel pókot látni szerencsét hoz (este pedig bajt). Vallási téren ősidők óta ismert volt: áldozat bemutatásával kiengesztelhetők az égiek, így nem kell bűneink következményeként a haragjuk által bekövetkező szerencsétlenséggel, bajjal, akár katasztrófával számolni.

Más népeknél másfajta szokások, kultúrák fejlődtek ki. Ezek nem egyszer ellentétben álltak egymással. A különbségek miatt ellentétek, üldözések, nem ritkán öldöklések, sőt háborúk is keletkeztek.

Minden közösségben kifejlődtek a morális értékek normatívái is: mi a jó és mi a rossz, a bűn. A közösségi élet kifejlesztette a kizárólagosságot: ahogy mi csináljuk - pl. tiszteljük Istent, az a jó, az a helyes mód csak, és semmi más.

Elterjedt aztán a hiedelem: amely nép - egyénenként vagy közösségben - máshogyan cselekszik, máshogy tiszteli Istent (az isteneket), azok „nem istenhívők", pogányok. Ezért meg kell térníteni őket, ha nem hagyják, el kell ízni őket, mert felfogásuk szerint helytelen felfogást, bűnt terjesztenek.

Ezen fejtődési fokon nincs szó arról: Isten mindenkit szeret, sőt tisztel a „másságával" együtt. Megváltóról sincs szó: aki minden embert kibékített Istennel és ezért minden földlakónak testvérként kell egymást tekinteni. Nincs szó toleranciáról.

A Szentatya arra buzdít, hogy imádkozzunk a jézusi szeretet megismeréséért, fejlődéséért a más vallású, más bőr-színű, más kultúrájú testvéreink körében is.

2.

Imádkozzunk, hogy a keresztény humanizmus az Evangélium értékeivel gazdagítsa Ázsia kultúráit.

Gyakorta előfordul, hogy a meglévő kultúrákhoz tartozó emberek minden más értékkel szemben zártak, sőt ellenségesek. Nehezen értik meg, hogy az értékek gazdagítanak, értékesebbé tesznek egyént és közösséget egyaránt. A humanizmust, az értékeket kínáló Evangéliumot, és ezek híveit persze beható vizsgálatnak kell alávetni. Szükséges hozzá a Szentlélek világosító, erősítő kegyelme, amely „természetfeletti" síkon átível a szűk emberi kultúrák határai felett. Kérjük a Szentlélek erős és hatásos segítségét!

Fejős Ottó

ÁLDÁSOS
ÉS
BOLDOG
KARÁCSONYT
KÍVÁN
OLVASÓINAK
AZ ÉLETÜNK

ERDŐ PÉTER, A BÍBOROSI KOLLÉGIUM LEGFIATALABB TAGJA

A bíborossá kreálás szertartása. Az új bíborosokat kreáló nyilvános, rendes konzisztórium október 21-én, 10.30-kor kezdődött a Szent Péter téren. A liturgikus köszöntés után a szentatya felolvasta a kreáló formulát és ünnepélyesen kihirdette az új bíborosok neveit. Az igeliturgia és a szentatya homíliája után az új bíborosok hitvallása és eskütétele következett, amelynek során az új bíborosok sorban egyenként a szentatya elé térdeltek, aki fejükre helyezte a vörös bíborosi birétumot. A négyszög alakú papi sapka, az átadás szövege szerint azért vörös, hogy emlékeztessen a vérontásig való készségre és igyekezetre a keresztény hit terjedéséért, Isten népének békéjéért és nyugalmáért, a Római Anyaszentegyház szabadságáért és elterjedéséért. A pápa átadta a bíborossá kreálás és a címtemplom bulláját, majd békecsókot váltott az új bíborossal. Erdő Péter címtemplomául a pápa a Santa Balbina templomot jelölte ki. A bíborosi kalapot is ekkor kapták meg.

Erdő Péter bíboros

Másnap, október 22-én szerdán délelőtt II. János Pál pápa ünnepi szentmisét mutatott be a Szent Péter-bazilikában a 30 új bíborossal, akiket előző napon nyilvános konzisztórium során kreált bíborossá. A konfesszió oltárnál ülő szentatya jobbján foglaltak helyet a bíborosi kollégium régi tagjai, a balján pedig az új bíborosok, köztük Erdő Péter esztergom-budapesti érsek, Magyarország prímása, a bíborosi testület legfiatalabb, 51 éves tagja. A szentatya e szertartás során adta át az új bíborosoknak méltóságuk másik jelét, a gyűrűt, amelyre a homília elhangzása után került sor. A 30 új bíboros egymás után a szentatya elé járult, aki latin szavak kíséretében adta át a bíborosi gyűrűt: „Szeretett testvérveréim, a bíborosi kollégiumba befogadva, még erősebb szállal kötődtök ehhez a római szent egyházhoz... Fogadjátok tehát ezt a gyűrűt, a méltóság, a lelkipásztori buzgóság és a Péter székével való szilárdabb közösség jelét. Fogadd el a gyűrűt Péter kezéből és tudd, hogy az apostol fejedelem szeretete által a te egyház iránti szereteted is megerősödik."

A szentmisét Joseph Ratzinger bíboros, a bíborosi kollégium dékánja celebrálta. A hívek könyörgései hat nyelven hangzottak el, az egyház egyetemességének és az új bíborosok származási helyeinek jeleként - spanyol, szuahéli, vietnami, arab, hindi, olasz és lengyel nyelven.

Október 23-án, csütörtökön délelőtt II. János Pál pápa a VI. Pál teremben fogadta az új bíborosokat, hozzátartozóikkal és a Rómába érkezett híveikkel együtt. A kihallgatáson Erdő Péter bíboros a Pápai Magyar Intézet ösztöndíjas papjaival együtt volt jelen.

Erdő Péter bíborosi méltóságra emelése nagy öröm a magyar egyház számára, és egyben a magyar katolikus egyház és a magyar nemzet iránti nagyrabecsülés kifejezése is. Mostantól kezdve Paskai László bíborossal együtt két magyar bíboros van a testületben.

Erdő Péter életrajza

Erdő Péter esztergom-budapesti érsek, Magyarország prímása hatgyermekes értelmiségi családban, 1952. június 25-én látta meg a napvilágot Budapesten. Középiskolai tanulmányait a budapesti Piarista Gimnáziumban végezte. Egy évig az esztergomi Érseki Papnevelő Intézetben, majd a budapesti Központi Szemináriumban készült papi hivatására; illetve folytatta teológiai tanulmányait előbb az esztergomi Érseki Hittudományi Főiskolán, majd a Pázmány Péter által 1635-ben alapított egyetem Hittudományi Karának 1950-től jogutód intézményében, amely ekkor a Római Katolikus Hittudományi Akadémia nevet viselte.

Papszentelése Budapesten, 1975. június 18-án történt. 1975-1977 között Dorogon működött kápláni beosztásban, s 1976-ban a Hittudományi Akadémián summa cum laude eredménnyel teológiai doktorátust tett. 1977-től 1980-ig Rómában a Pápai Magyar Intézet ösztöndíjasaként a Laterán egyetemen kánonjogi tanulmányokat folytatott, s 1980-ban kánonjogi doktorátust szerzett.

1980-1986 között az esztergomi Érseki Hittudományi Főiskola teológiai tanára volt, 1983-ban a budapesti Hittudományi Akadémián teológiából habilitált. 1986-tól 1988-ig a római Pontificia Universitá Gregoriana megbízott, majd 1988-tól 2002-ig meghívott egyetemi tanára. 1987-ben a római Pápai Magyar Intézet rektora. Az időközben alapítója nevét fölvett Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Hittudományi Kar tanszékvezető tanáraként ténykedett 1988-tól 2002-ig, 1996-1998-ig annak dékánja. 1998-tól 2003-ig ellátta a Pázmány Péter Katolikus Egyetem rektori tisztségét; 1996-tól 2003-ig az egyetem Kánonjogi Posztgraduális Intézetének elnöke volt.

Két alkalommal (1995, 1996) a University of California ösztöndíjas kutatója, 1994-1998 között püspöki helynök az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyében, s vendégprofesszor: Pontificia Universidad Católica Argentína (Buenos Aires, 1996), Pontificia Universitá Lateranense (Róma, 1997).

1990-ben pápai prelátussá nevezték ki, majd 1994-ben apostoli protonotárius lett. II. János Pál pápa 1999-ben a Székesfehérvári Egyházmegye segédpüspökévé nevezte ki, 2000. január 6-án a római Szent Péter bazilikában püspökké szentelte.

1986-tól a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Egyházjogi Bizottságának titkára, 1999-től elnöke. Az Apostoli Szentszék három központi hatóságának tanácsosa: Katolikus Nevelés Kongregációja, Pápai Törvénymagyarázó Tanács, A Megszentelt Élet Intézményei és az Apostoli Élet Társaságai Kongregációja. 1990 és 2001 között tagja volt több állami felsőoktatási kuratóriumnak és testületnek, valamint az egyházi delegáció tagjaként Magyarország és a Szentszék között több megállapodás előkészítésének.

Nagyívű tudományos munkássága honorálásaként a következő díjakban, illetve kitüntetésekben részesült: Institut Catholique de Paris díszdoktorátus (1996); Stephanus díj, Budapest (1997); a Magyar Köztársasági Érdemrend tiszti keresztje (1998); Galileo Galilei díj, Pisa (1999); Kolozsvári Babes-Bolyai Egyetem díszdoktorátus (2001).

II. János Pál pápa 2002. december 7-i kelettel kinevezte esztergom-budapesti érsekké, Magyarország prímásává. Az új prímás, Esztergom 82. érseke székfoglalóját 2003. január 11-én tartotta az esztergomi bazilika főszékesegyházban, február 2-án pedig a budapesti Szent István-bazilika társszékesegyházban. Első bíborosi szentmiséjét november 1-én, Mindenszentek ünnepén mutatta be az esztergomi bazilikában. MK / Cs. F.

ISMERJÜK MEG PAPJAINKAT

Ismerjük meg papjainkat című sorozatunkban bemutatjuk a nyugat-európai magyar lelkipásztori szolgálatban működő papjainkat. Bemutatásuk egyben meghívó arra, hogy a külföldön lakó, esetleg ideiglenesen külföldön tartózkodó magyarok, illetve magyarul beszélő fiatalok, tanulók, munkakeresők Magyarországról, a Kárpát-medencéből vagy a világ bármely országából, igénybe vegyék lelkipásztori és egyéb szolgálataikat távol a hazától, az idegenben.

A Freiburg-i főegyházmegye, a Trier-i és Speyer-i egyházmegyék területén élő katolikus magyarok lelkésze. Megbízatását Oskar Saier freiburgi érsektől kapta és az kiterjed az említett három püspökség területén élő magyar katolikusok lelki gondozására. Lelkipásztori szolgálatának központja Karlsruheban egybeesik otthonával. Szolgálatát főállásban végzi. A győri egyházmegye papja.

Szabó József

Szabó József 1945. augusztus 15-én született Bágyogszováton. Elemi iskoláit szülőfalujában, középiskolai tanulmányait 1959-től 1963-ig a Czuczor Gergely bencés gimnáziumban végezte Győrött, ahol 1963-ban érettségizett. Aztán felvételét kérte a győri szemináriumba, ahol 1963-tól 1968-ig tanult. Az "Absolutorium" megszerzése után Bánk József püspök 1968. június 21-én a győri székesegyházban pappá szentelte a Győri Egyházmegye szolgálatára.

Káplánként szolgált: 1968-tól 1970-ig Győrszemerén, 1970-től 1976-ig Tatán a kapucinusok templomában, közben 1976-ban Budapesten pasztorálteológiából doktorátust szerzett. 1976-tól 1978-ig győri székesegyházi káplán. Aztán főpásztora, dr. Pataki Kornél győri püspök tanulmányai folytatására Párizsba küldte, ahol 1978-tól 1980-ig posztgraduális tanulmányait az Institut Chatolique egyetemen pasztorálteológiai és lelkiségtani diplomával zárta.

Visszatérve hazájába 1980-tól 1986-ig Pázmándfalú plébánosa lett. 1986-ban Franciaországba távozott, ahol 1986-tól 1989-ig Párizsban, a St. Rock plébánián végzett lelkipásztori szolgálatot. 1989-1990-ben előbb Strassburgban a St. Alois plébánián teljesített francia és magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatot. 1990. szeptember 1-től Németországban lett magyar lelkész, a Freiburgi Főegyházmegyében, ahol 1990. augusztus 28-án Oskar Saier érsektől hivatalos lelkipásztori megbízást kapott. Magyar lelkipásztori szolgálata a Trier-i és Speyer-i egyházmegyék területén élő magyar katolikusok lelki gondozására is kiterjed.

Nagy szétszórtságban élő híveit időnként, a mintegy 350 példányban, és az 1990-től megjelenő, „Miszsziós levél" című lelkipásztori körlevelével értesíti az istentiszteletek idejéről, helyéről és a vallásos élet egyéb eseményeiről.

Könyvei: Lourdes-i zarándokkönyv, a szerző kiadása, Győr, 1992; Lourdes Bernadett nyomában, fordítás, MSM francia kiadó, 1992. Írásai jelentek meg az ÉLETÜNK-ben.

Videokazettákat készített a Charnelu Társasággal: Lourdes, 1992; Lourdes-i keresztút, 1993; Lourdesi csodák és gyógyulások, 1994. Videó kazettái: Erzsébet, a szolgáló szeretet, németül és magyarul, VI-DOK Stúdió, Budapest, 1994; Teréz egy közülünk, franciául és magyarul, VI-DOK Stúdió, Budapest 1996; Apor Vilmos püspök jó pásztor, Revita Stúdió, Győr 1997; Márton, Krisztus katonája, Revita Stúdió, Győr 1997.

Magyar szentmiséket tart rendszeresen:

minden hónap első vasárnapján

10.30-kor Mannheimban, a Theresien-Krankenhaus kápolnájában, Wassermanstr. 1.;

14.00-kor Kaiserslauternben, a Maria Schutz-templomban, Bismarkstr. 10.;

16.00-kor Saarbrückenben, a Thomas Morus-templomban, Gaussstr. 9.;

minden hónap második vasárnapján

11.00-kor Konstanzban, a Münsterben;

15.00-kor Singenben, a St. Martin Kindergarten kápolnájában, Freiburgerstr. 15.;

minden hónap 3. vasárnapján

10.30-kor Freiburgban, a Herz Jesu Kloster kápolnájában, Okenstr. 18.;

16.00-kor Offenburgban, a St. Martin templomban, Zähringerstr. 38.;

minden hónap 4. vasárnapján

10.30-kor Karlsruheben, a Vinzenzius-kórház kápolnájában, Südendstr.;

16.00-kor Pforzheimban, a Herz Jesu-templomban, Weiherstr. 3.

Érdeklődni: Dr. Szabó József plébános, Ungarische Katholische Mission, Schneidermühler Str. 12i, D-76139 Karlsruhe, Tel./Fax: 0049-721/68 72 15

Cserháti Ferenc

Római egyetemek évnyitó szentmiséje a Szent Péter-bazilikában

Október 24-én pénteken szokás szerint a Szent Péter-bazilikában került sor a római egyetemek közös évnyitó szentmiséjére. A késő délután, fél 6-kor kezdődött szentmisét II. János Pál pápa megbízásából Zenon Grocholewski bíboros, a Nevelésügyi Kongregáció prefektusa mutatta be és olvasta fel az alkalomra írt pápai homíliát. A bíborossal együtt misézett Camillo Ruini bíboros, Giuseppe Pittau jezsuita érsek, a Katolikus Nevelés Kongregációjának titkára, továbbá a pápai egyetemek rektorai, a pápai kollégiumok nevelői, köztük a Pápai Magyar Intézet rektora, Németh László atya, pápai prelátus is.

„Orent ut intelligant - imádkozzanak, hogy érthessenek" - hangzott a római egyházi egyetemek rektoraihoz, tanáraihoz, a szemináriumok, pápai kollégiumok elöljáróihoz, valamint a hallgatókhoz intézett pápai felhívás. Az egyházi egyetemek hallgatói törekedjenek arra, hogy képesek legyenek hatékonyan hirdetni Krisztust és evangéliumának megszabadító üzenetét.

Róma az egyetemek városa, számos egyházi felsőoktatási intézmény is működik itt. Közülük hat egyetemi rangot kapott: a Gergely Egyetem 3500 hallgatóval, a Lateráni 2700, az Orbán 1300, az Angelicum 1600, a szalézi 1700 és a Szent Kereszt Egyetem 1300 hallgatóval. Ezeken kívül a Szent Anzelm, az Antonianum és a Regina Apostolorum főiskola, több pápai intézet és pápai teológiai fakultás működik Rómában. Ezeknek a felsőoktatási intézményeknek kétezer tanára és 20 ezer hallgatója van. VR/MK

Imádkozzál és dolgozzál!

Gyermekeknek

KARÁCSONYI VÁRAKOZÁS

Ilyenkor, télen, amikor a napok egyre rövidebbek lesznek, a természet lassan visszahúzódik téli nyugovójára, a levegő lehűl, és egyre nő a sötétség házunk körül, ilyenkor ünnepeljük a kereszténység legnagyobb és legfényesebb ünnepét, a karácsonyt.

Amikor reggelente kinyitjuk szemünket, még sötétség fogad minket, és kibújva meleg ágyunkból, bizonyára első gondolatunk az, hogy bújjunk csak gyorsan vissza, hisz ilyenkor nem érdemes fölkelni, egyébként is kint olyan hideg van! De leküzdve önmagunkat mégis fölkelünk. A kinti hideg ellen védekezünk sállal, kesztyűvel, vastag kabáttal és a nagyitól tavaly karácsonyra kötött sapkával. De mit teszünk azért, hogy bennünk, szívünkben is, kellemes melegség áradjon szét?

Karácsonyt nem véletlenül hívjuk a szeretet ünnepének. A szívünkben lakozó szeretet, mint kályha fűti lelkünket. Ezért kell pont most, a hideg évszakban, különösen ügyelnünk másokra: szüleinkre, barátainkra, osztálytársainkra, de idegenekre is éppúgy, mint a templomban mellettünk ülő öreg bácsira, vagy az utcán szaladgáló kisgyerekre. A karácsony előtti időben, adventben egyre inkább gyakoroljuk a szeretetet. Minden nap, amikor kinyitjuk az adventi kalendárium kicsi ablakát, elgondolkodhatunk azon, vajon tegnap kinek szereztünk örömet? Kinek szívében gyújtottunk lángot, és főleg: kinek fogunk ma kellemes, meleg érést, szeretetet adni?

A családon belül az adventi koszorú és a mamával sütött finomabbnál finomabb sütemény készítése közben még jobban összeforr a család, kibontakozik advent varázsa.

Hisz ki tudna elképzelni kellemesebbet annál, hogy miközben kint sötét és hideg van, mi bent ülünk a szeretet által jól bemelegített nappaliban családunkkal együtt az adventi gyertya fényénél, és néhány sütit majszolgatva, beszélgetünk élményeinkről, örömünkről és bánatunkról, vagy egyszerűen csak társasjáték mellett azon törjük kis fejünket, hogy vajon idén mit fogunk majd ajándékozni a mamának és a papának?! Ne felejtsétek el, a legszebb ajándék a szeretet. Így kívánok mindenkinek szorgalmas szeretet-osztogatást és boldog karácsonyt!

Kucsera Judit

Fiataloknak

ÁTRENDEZÉS

Ha valaki egy régi épületet korszerűsíteni akar, először tervet készít. Mit, hogyan szeretne, mi lehetséges, milyen anyagokra van szükség és természetesen mennyi pénz áll rendelkezésére...

Advent négy hete, a karácsonyra való készület ideje, nagy építő telepet, átépítést juttat eszembe. Jól megtervezve, megszervezve alakulnak át az utcák, terek, bámulatos, színes forgataggá. A bevásárló utcák fényfüzérei nappali világosságot árasztanak, hogy késő estig „dolgozhassanak”, a kirakatok bőséggel kínálják a legjobb minőségű „építőanyagot”, meghitt, az akalomhoz illő halk zene, és az ínycsiklandozó illatok pedig még serényebb „munkára” ösztönzik a munkásokat...

Advent négy hete. Minden alkalommal, amikor végig járom ezt a színes, vásári összevisszaságot, arra gondolok, hogy szép és jó mindez, de csak ennyi? Valami hiányzik... Átrendezés, átépítés csak az üzlet, a jó vásári hangulat kedvéért? Vagy gyúlnak fények, a remény tüzei a lelkekben, szívekben is? Építenek utat, otthont Neki is? „Készítsétek elő az Úr útját! Egyengessétek ösvényeit” (Lk 3, 1-6)! A próféta, Izajás szavai valóban építkezésre, átrendezésre emlékeztetnek... A sivatag kövei, sziklái között útnak kell épülnie, s ez már nem a babiloni fogságban épített keserves, rabszolga út, amelyen idegen uralkodók járnak, hanem az Úr, a mi Istenük útja... „Ami göröngyös, legyen sima úttá, s meglátja minden ember az Isten dicsőségét.” Átépíteni, átrendezni mindent. A lelkeket is, az egész embert. Viselkedését, gondolatait, kapcsolatait, munkáját, terveit és álmait. Átépíteni, átrendezni az advent napjait, heteit, hogy a vásári tolongás, az ajándékok és a fahéj illatú mézeskalács is azt szolgálja: lássa meg minden ember az Isten dicsőségét!

Pál atya

KARÁCSONYI CSODA

Régi mese téli estére gyerekeknek

Vastag hóbundában feküdt a kis városka a behavazott hegyek és erdők ölében. Közepén emelkedett a hegyes tornyú templom és körülötte lapultak a házacskák. A templom előtti téren volt a városháza, meg az „Arany Oroszlánhoz” címzett fogadó, a tér közepén pedig emberemlékezet óta ott állt a szökőkút a libás fiú szobrával.

Imitt-amott már kivilágosodtak az ablakok - mert ilyenkor korán sötétedik -, s a gyerekek izgalommal kukucskálnak a hegy felé, ahol a fenyőerdő kezdődik. Mert azt mindenki tudja, hogy ilyenkor, vagyishát karácsony napján, sötétedéskor, a Kisjézus ott a fenyőfáknál lép a földre, pontosan hat órakor, amikor litániára kondulnak a harangok... mondták a nagyok. És a gyerekek kíváncsi szemekkel bámultak tovább a sötétedő alkonyatba, a hegyek irányába, mert ha az ember nagyon-nagyon figyel, ilyenkor meglátha tja a földre szálló angyalokat, sőt talán magát a Kisjézust is. Mindenki előre örült a karácsonyi ünnep közeledtén, csak a harangozó kisfia, a Jancsi merült el gondolataiba. Neki még fontos dolgot kell elintéznie. Valamit, amitől minden, de minden függ, hogy ez a karácsony olyan igazi ünnep legyen, amilyennek az őszi búcsú óta annyiszor elképzelte.

Akkor történt ugyanis, hogy Jancsi, bár még kicsi volt, alig múlt tízéves, összeszedte minden bátorságát, és elment az „Arany Oroszlánba” munkát keresni. Mert segíteni akart szegény szülein, akiknek hat gyerekről kellett gondoskodniok. És otthon a kenyér igen szűkiben kezdett lenni. A vendéglősnek megtetszett a bátor kisfiú, és nyomban beküldte a konyhába poharakat mosni. Órákig dolgozott Jancsi a mosogatódézsa mellett. Hanem meg is lett a látszatja. Délben a vendéglős nagy darab libasültet tett eléje. Ropogós, pirosra sült pecsenye volt, és édes sült alma hozzá. Ilyen finomat ő még soha életében nem evett.

Amikor este, munkája végeztével hazaért első keresetével, hosszasan mesélt a sült libáról ámuló-bámuló testvéreinek... Még most is érzem az ízét, meg az illatát... Elég, ha rá gondolok...

Hát, szó, ami szó - mondta az apa - a libasült az igazi finom pecsenye. Tudod, Jancsi fiam, régente karácsonykor nekünk is került az asztalunkra.

És idén nem lesz?

A magunkfajta szegény embereknek manapság nem telik libára.

Csodának kellene történni, hogy annyi pénzünk legyen ebben az ínséges világban.

Mi az a csoda édesapám? Nekem még senki nem magyarázta el, milyen az igazából... Hát... én se láttam még olyant, fiam... De azt mondják, karácsonykor történnek csodák.

Hátha most is történik...?! És éppen velünk történik...

Igen, a kis Jancsi már határozott. Eltökélte magában: törik-szakad, de karácsony estére sült liba lesz az asztalukon... Nem csodát várt! Annyit megértett édesanyja szavából is, hogy a csoda nagyon bizonytalan valami, amire nem lehet számítani.

A karácsony pedig egyre közeledett, de a liba még mindig csak vágyálom volt... - Újra elment az „Arany Oroszlánba” szerencsét próbálni. Már alkonyodott, és a hold ezüstösen világított a sötét városkapu felett. Jancsi búsan ballagott át a Templom téren. Kicsit félt is, mert egészen közel kellett elmenni a kőkút mellett, amelynek árnyéka most hosszan és ijesztően nyúlt el a fehér havon. A kút tetején mereven állt a kőből faragott libás fiú szobra. Ez a szobor volt a gyerekek kedvenc céltáblája a hócsatákban. Tegnap is Jancsi olyan ügyesen találta el a kőfiúcska orrhegyét, hogy a többiek irigyen bámultak... Most sietve elsurrant a kút mellett, és benyitott az „Arany Oroszlán” csöngős ajtaján. Hanem a kövér vendéglőst rossz kedvében találta. Szóba sem állt vele, hanem nyakon ragadva, kipenderítette az utcára. - Hát most mit tegyen? - Leült egy padra, szemben a behavazott kúttal, aztán arcát kezébe temetve, keservesen sírni kezdett... Amint így sírdogált, eszébe jutott a csoda. Megtörölte a szemét... Különös: úgy látta, mintha a libás fiú mereven őt figyelné... És Jancsi, jóllehet annyit látta már a szobrot, csak most vette alaposabban szemügyre. A karcsú talapzaton állt a kőfiúcska, rövid ingben mezítláb és karjaival egy-egy libát tartott a hóna alatt... Hogy ő ezt eddig nem vette észre! És önkéntelenül hangosan kimondta, amire gondolt:

Jéé, neki két libája van... Bárcsak egyik az enyim lehetne...

Ekkor hihetetlen dolog történt. A libás fiú megszólalt. Kicsit rekedt volt a hangja. Úgy látszik, megfázott ebben a hidegben az egy szál ingben. De Jancsi azért tisztán hallotta a hangját:

Ha tudni akarod, igenis két libám van. Szeretnéd az egyiket, ugye?

Ó, nagyon szeretném...

Szóval azt várod, hogy neked adjam az egyiket. Talán hálából, amiért tegnap a hólabdáddal majdnem letörted az orromat...?! Te talán adnál az én helyemben?

Én se vagyok ám tökfilkó! Ez a liba a szüleimnek és a testvéreimnek kellene, hogy legyen otthon igazi karácsony. Mert mi sokan vagyunk és nagyon szegények. És én nem is kívánom tőled ingyen! Mindent megteszek érte, amit csak akarsz... Akármilyen nehéz lenne. Tényleg...? Mindent megtennél? - No, akkor tárgyalhatunk róla. Ide figyelj! Holnap, egy órával a karácsonyi harangok megszólalása előtt, tehát pont öt órakor, gyere ide. Akkor majd megmondom, mit kérek érte cserébe. - Jó, rendben van. - Szóval, délután öt órakor... El ne felejtsd! Vigyázz! Valaki erre jön. Visz'lát, Jancsi.

Hát te mit ácsorogsz itt? Mire vársz? Otthon már megfőtt a leves. Édesanyád mindenütt keres.

Igenis édesapám. Mindjárt megyek... csak... Semmi csak... Na, ne bámulj, hanem egy-kettő, indulás haza!

Elérkezett a másnap, a várva várt karácsony délutánja.

- Egy óra múlva megszólalnak a karácsonyi harangok... mondta Jancsi édesanyja - és a fenyőerdőnél a kis Jézus leszáll a földre.

- Úgy bizony... No, Jancsi fiam, akarsz-e velem gyünni harangozni?

Jaj, édesapám, most... most nem lehet... - Máma vigye a Pistit. - No fene mi ütött beléd! Máskor mindig azért könyörögsz, hogy elgyühess a toronyba.

De most nem érek rá... Igazán még dolgom van... Nagyon fontos... Szaladok is... Mindjárt visszajövök.

Hova rohansz Jancsi?... Mi az ördög van ezzel a gyerekkel máma...

Jancsi meg se látott, se hallott, csak rohant a kertek alatt, és lihegve állt meg a behavazott kút előtt. A szoborfiú mereven állt, a vastag hósapka alól alig tudott kipislogni, és Jancsi úgy látta, mintha most erősebben szorítaná hóna alá a libákat... Pontosan érkezett. A toronyóra ötöt ütött.

Itt vagy Jancsi? - Igenis itt vagyok... Mondd gyorsan, mit kell csinálnom, hogy megkapjam a libát?

Várj... Megdörzsölöm a szemem, mert alig látok.

Felelj, kérlek... Nemsokára megszólalnak a harangok és akkor mindenki litániára siet a templomba.

És én is velük megyek.

Te is?

Igen! Jól hallottad. Te pedig itt maradsz addig a helyemben, és tartod a libákat... Nézd csak, úgy, mint én... Tudod, én sok-sok év óta állok itt egy helyben és mindig csak kívülről nézhetem a kivilágított templomot. Még sohasem voltam bent, és egyszer már szeretnék én is bemenni... Ha ez a kívánságod, ezt szívesen megteszem.

Jó. Hát akkor add kölcsön a sapkád, a kabátodat, meg a csizmád, hiszen csak ez a kőből való ingem van... Aztán tartsd erősen a libákat... Várj, felsegítelek ide a helyemre.

De kérlek, ne maradj nagyon sokáig. És ígérd meg, hogy tényleg nekem adod az egyik libát.

Igérem Jancsi! Becs'szó... Ne állj olyan ügyetlenül! Várj, megigazítlak... Tartsd a fejed kicsit lejjebb... Úgy, most jó... Aztán így maradj... Én most megyek...

Megszólaltak a harangok. Fényben úszott a templom. Lobogtak a gyertyalángok és mennyei hangon szólt az orgona. Az emberek áhítattal hallgatták a régi szent történetet Jézus születéséről és a szemük a meghatottságtól és örömtől könnybe lábadt... Jancsi ezalatt mozdulatlanul állt a kúton, mint egy igazi kőszobor. Senki sem törődött vele, a tér üres volt, egészen egyedül állt a holdfényben. Nem volt ám olyan egyszerű dolog helyettesíteni a Kőfiút, mint azt elképzelte. Egyáltalán nem. Minden erejét össze kellett szednie, hogy el ne ejtse a nehéz kőlibákat, amelyek egyre jobban húzták le a karját. És milyen hideg volt így állni a kurta ingecskében, sapka meg csizma nélkül! Messziről hallotta a templomból kiszüremlő énekeket s az orgona búgó hangját. Eddig minden évben ő is ott énekelt a többiekkel a templomban, és most itt kell állnia egyedül, vacogva az elhagyott tér közepén. Jancsi úgy fázott, hogy legszívesebben topordott volna a lábával, ha nem lett volna olyan nehéz minden tagja. De akkor megint elképzelte: milyen örömet szerez majd a libával szüleinek és testvéreinek, és elfelejtette saját szenvedését. Már nem is fázott, és a karjait sem húzták a kőlibák. Érezte, hogy minden, ami most vele történik, olyan különös, érthetetlen és ezen mégsem csodálkozott... Hanem egyszercsak váratlanul kemény hólabda csattant a mellén, aztán egy másik a fején, egy harmadik meg a lában. - Au! Kiáltani akart fájdalmában, s a támadó felé fordulni. De mozdulni sem tudott. Tehetetlenül ki volt szolgáltatva a rajta puffanó hógolyóknak. Azt se látta, hogy a támadója a Kőfiú volt, aki hamarabb jött ki a templomból. Csak a hangjából ismerte meg, amint csúfolódik:

Na látod! Ilyen az, ha az embernek mozdulatlanul ott kell állnia a kút tetején, és közben hólabdával dobálják. Na, hogy tetszik...? Mindjárt meglátjuk: eltalálom-e olyan pontosan az orrodat, mint tegnap te az enyimet... Hát most vigyázz! Megy a hógolyó! Egy... kettő...

Már éppen lehajolt, hogy a hólabdával célozzon, amikor valaki lefogta a karját. Egy kisfiú állt mögötte, feje körül aranyfény tündökölt, és a hangja csengett, mint a miniráscsengő:

Állj, Kőfiú!! Nem tudod, hogy ma karácsony van?! Hogyan lehetsz ilyen szívtelen és bosszúálló? Hiszen most jöttél a templomból...

Jancsi: Ő is megdobált engem tegnap!

Kisjézus: De ő nem tudta, hogy az neked fájni fog. Ha tudta volna, hidd el, nem dobott volna meg.

Ne haragudj, igazán nem teszem többé.

Na látod... Most hát add oda szépen Jancsinak a megígért jutalmat, becsülettel tartotta a szavát.

Jó odaadom. Ezt megígértem. De mit tud csinálni egy kőlibával?

Azzal te ne törődj. Te csak add oda, majd megsüti azt a Jancsi édesanyja.

Jancsi: A kőlibát...??

Kisjézus: Nem a kőlibát - a karácsonyi libát! Fogjad Jancsi, ez a te libád. És ez sokkal finomabb lesz, mint az „Arany Oroszlánné”, mert ezt az édesanyád süti meg.

Jancsi: Köszönöm Kisjézus a libát... akarom mondani: a csodát!

Kisjézus: Most siess haza, Jancsi... Már nagyon várnak otthon... Boldog karácsonyt!

Jancsi: És mi lesz énvelem? Engem azért állítottak ide, hogy két libát tartsak a hónom alatt. Mit szólnak majd az emberek, ha észreveszik, hogy egyik libám hiányzik?

Kisjézus: Nem fogják észrevenni. Nesze, itt egy korsó. Úgyis régóta hever gazdátlanul, ez éppen jó lesz. És most állj vissza szépen a helyedre. Nekem tovább kell menni. Tudod, ma este még sokan várnak rám...

Kinyílt a templomkapu, s az emberek kitódultak a térre, amely fölött ujjongó orgonaszó szárnyalt. A hó pedig sűrű, nagy pelyhekben hullott alá a földre. Aztán a havat a hirtelen támadt szél egyre jobban fölkavarta, és az emberek behúzott nyakkal, előrehajolva siettek el a régi kút mellett. Így történhetett, hogy nem látták a kis Jancsit sem, amint hóna alatt egy eleven libával boldogan futott haza, és senki nem vette észre, hogy a kútszoborról eltűnt az egyik liba...

És azon a télen hosszú heteken át olyan sűrűn esett a hó a városkára, hogy mire végre kitavaszodott és a kőfiú is levetette vastag hóruháját, még gondolatban sem merült föl senkinek, hogy a libás kút valaha másmilyen volt.

A régi német mesét magyarra ültette:

Szamosi József

Londoni levél

KARÁCSONY ANGOLOSAN

A karácsony, a kommersz világszellem jegyében, Angliában is túl korán, már október végén elkezdődött. Az áruházakra november elején felkerült a vevőcsalogató, fenyőgirlandos karácsonyi díszítés. Ugyanakkor nem helyteleníthető, hogy jó időben elkezdték árusítani az üdvözlő képeslapokat. Hogy az üdvözletküldés szokását bevezették, annak is a kereskedelem profitnövelő mohóságában keresheljük az eredetét, de végtére, nem rossz dolog, hogy barátoknak, távoli rokonoknak legalább egyszer egy évben életjelet adunk. Amellett támogathatunk ezzel jótékonysági szervezeteket. Nálunk hatvanhetven karácsonyi üdvözlet az évi adag és minden egyes kártyánk jótékonysági intézmény kiadványa. Arra különösen ügyeltünk a rendszerváltás előtti időkben, hogy Magyarországra csupa olyan reprodukciót küldjünk, ami a Kisjézust és Máriát vagy a Szent Családot ábrázolja. A nagy Télapózásban kezdték ugyanis elfeledni a fiatalabbak, hogy a karácsony Jézus Krisztus születésnapja.

Az viszont szokatlan számunkra Angliában, hogy a feldíszített, legtöbb helyen elektromos fényfüzérekkel ékes karácsonyfát már novemberben felállítják. Mitöbb, az utcára néző ablak közelében helyezik el, nem annyira hivalkodásból mint a hangulat kedvéért. De odahaza, Magyarországon a karácsonyfát a Jézuska hozza a Szentestén.

Mikulást az angolok nem ünneplik december hatodikán. Szent Miklós püspök utóda a fehérszakállú Santa Claus, aki már jóval karácsony előtt ott üldögél a nagyáruházak játékosztályán, a gyerekek az ölébe kérezkedhetnek és a fülébe súghatják, mit szeretnének kapni. A Santa Claust megszemélyesítő felbérelt öregember jóságosan hunyorog, s nem egyszer jó adag pálinka illatot lehel a gyerekekre. A Mikulás azután a karácsony előtti éjszaka ereszkedik le a kéményeken át a kandallókba, hogy meghozza ajándékait. Ezeket nem a kikészített cipőkbe helyezi el, mint nálunk, hatodikán, hanem a gyerekek ágy végre akasztott harisnyáiba. E célból hosszúra és bőre méretezett strimflik kaphatók a boltban, de a nagyobb játékszerek ezekbe se férnek bele, tehát reggel kerülnek átadásra.

A Szenteste tehát csak London magyarjainál hangulatos, az angolok javarésze, sajnos, ilyenkor azt ünnepli, hogy a munkaszüneti napokon jót pihenhet, tehát december 24-én késő este a város tele van kurjongató, spicces fiatalokkal. Így jutunk el az éjféli misére. A hivő britek számára tulajdonképpen ekkor kezdődik a karácsony, már tizenegy tájban megtelnek a templomok, zsoltárok zengedeznek a mise kezdetéig.

A mi helybéli angol plébánosunk tavaly vidám történettel vezette be végül bűneink szigorú megfeddésében kulmináló éjféli prédikációját. A templomban minden évben felállítják a Betlehemet, Máriával, Józseffel, állatokkal, de a Kisjézust csak a Szentestén helyezik a jászolba, tehát azután, hogy megszületett. A betlehemi figurák régiek, szépek, és több környékbeli elemi iskola nebulói jönnek el csoportosan megnézni a karácsony előtti napokban. Mint a plébános elmondta, a tanító néni bevezetett egy falkányi nyolc évest a templom karácsonyfájához és az alatta látható Betlehemhez. Majd oktatólag feltette a kérdést: „Na, gyerekek, még csak december huszadika van, mit gondoltok, miért nincs ott a Jézuska a jászolban?” Az elemisták egy percig tanakodtak, aztán egy vöröshajú kis srác megszólalt: „Nincs ott, mert megfújták...”

Korunk szellemére jellemző, hogy így gondolkodott a kisfiú, hiszen Londonban lopnak mindent, biciklit, mobil telefont, retikült. De azért Londont is megérinti december végén a karácsony békés és szeretetteljes hangulata. Olvasom az Újságban, hogy egy zsidó orvos minden évben elküldi karácsonyi üdvözletét a hindu szomszédjának, aki őt persze ugyanígy viszont üdvözli. A karácsony egyiküknek sem vallási ünnepe, de egy keresztény országban ezek azok a napok, melyek során a krisztusi szeretet intenzitását mindenki megérzi.

Sárközi Mátyás

FATEMPLOMOK KÖZÉP-EURÓPÁBAN

A Bajor Műemlékvédelmi Hivatal müncheni központjában közép-európai fatemplomokat bemutató fénykép-tárlat nyílt. A több héten át nyitva tartó kiállítást a cseh, a lengyel, a szlovák és a magyar főkonzul nyitotta meg. Azért ők négyen, mert a bemutatott templomok Lengyelországban, a Cseh Köztársaságban, Szlovákiában és Magyarországon vannak. A német támogatással kiadott és a kiállításon látható valamennyi templomot ábrázoló tetszetős, csaknem száz-oldalas katalógusból megtudjuk, hogy a zömében XV. és XVI. században épült fatemplomokra és tornyokra jellemző a kötődés a gótikus kőépületek formáihoz. A leggyakrabban magaslaton épültek, nem egyszer temető közepén állnak, ravatalozó, illetve csontház tőszomszédságában. Közvetlen környezetüket számos fával együtt kapuval ellátott kőkerítés, illetve kőfal vette körül. Gótikus jellegükre a meredek, magas nyeregtetők, hatalmas nyugati tornyuk, a kapuzat és az ablaknyílások formái, síkfödémmel, vagy deszkaboltozattal fedett belsejük emlékeztet. A belsőt leggyakrabban késő-gótikus illetve reneszánsz geometrikus és növényi motívumú ornamensekkel díszítették. Elterjedt a bibliai alakok, apostolok és szentek ábrázolása. A harangtornyok általában a torony nélküli templomok mellett épültek. A szakrális épületek különálló típusai voltak Közép-Európában a ma már nem létező fából épült zsinagógák és imaházak. A müncheni kiállításon látható felvételek zöme az egykori Csehszlovákiából származik, mintegy bizonyítva, hogy a Kárpátok térségében már kezdettől fogva felhasználták a fát a templomépítésre. Főleg könnyen megmunkálható puhafát, így lucfenyőt vagy tiszafát dolgoztak fel a ma már ismeretlen ácsmesterek, akik - mint a katalógusból megtudjuk - ismereteiket, gyakorlati tapasztalatukat többnemzedéknyi elődöktől vették át. Munkájuk a faanyag iránti finom érzékről, kézügyességről és szakmai tudásról tanúskodik. A tárlatot megnyitó művészettörténész hangsúlyozta, hogy annak ellenére, hogy Közép-Európa szakrális faépületeinek jó része elpusztult - hiszen a fa kevésbé ellenálló, mint a kő - a fennmaradt templomok is jól bizonyítják az egykori hitélet pezsgését. Hangulatukkal, egyedi építészeti megoldásukkal, varázsos egyszerűségükkel megteremtik azokat a feltételeket, amelyek hozzásegítik a hivő embert a párbeszédhez Istennel.

Vincze András

JÓ HÍR MINDENKINEK

Felfedeztük a családot? De nem csak nálunk, a világ más sarkaiban is rájöttek (volna), hogy mégis csak jó intézmény? Hogy van valami igazság abban, ha azok, akik összetartoznak össze is tartanak? Kis és nagy családok, fiatalok és öregek? De kezdjük az elején.

A „Vasárnap Reggel” című újság augusztus 10-iki száma véletlenül került a kezembe a Déli pályaudvarról Keszthelyre tartó vonaton. Valaki ott felejthette.

Megkapta a szememet a címlapon közölt kép és felirata: „Vissza a családba, feltámadt a család”, és utal arra a még csak gyerekcipőben járó új (?) irányzatra, melyben fontos szerep jut a nagymama főztjének, a nagyapa kedves dalainak és - az ebédlőasztalnak. Annak a háttérbe szorult bútordarabnak, amely lassan visszahódítja központi szerepét az örökké tömött jégszekrénytől, amibe a nap 24 órájában ki-ki akkor „mászik be”, amikor kedve szottyan rá, és fütyül a (rettenetes) gondolatra, hogy együtt étkezzék a család.

Ez év áprilisában jelent meg az ismert amerikai írónő, Debra Ollivier szellemes könyve, az „Entre Nous”, „Magunk között”. Az írónő, tíz évet töltött Franciaországban. Férje francia, három gyermekük jól kapcsolja össze a két világot. Az Entre Nous nagy siker. Áprilisi megjelenése óta több tízezer példányt adtak el. Ezt azért érdemes megemlíteni, mert a nők azokban az időkben nem iszonyodtak a francia nemzetiszínű borítólapon francia címet viselő könyvtől, amikor a férfiak összetörték az üvegeket, és a csatornába öntötték a drága pénzért vásárolt francia borokat. („Másként” gondolkoznának?)

A tíz évet Fanciaországban, egy francia család tagjaként töltött Debra Ollivier arra ösztökéli az amerikai nőket, hogy fedezzék fel magukban a „francia lányt”.

Nem a magazinok címlapjain megjelenő álomfigurákat, hanem a „valódi” könynyed, de magabiztos, az életet élő és nem csak elviselő, mulatságos és színes, egyénisége törekvő, nőiesen küzdő sorstársukat. A francia nő hármas koronát viselve igazgatja az életet: üzletasszony, anya és művész. Számára a család a legfontosabb, mert ez a kis/nagy egység jelenti a folytonosságot. Igyekszik megőrizni és tovább adni a közös emlékeket. Új rítusokat, új „hagyományokat” teremt, melyek között fontos szerep jut a (legalább) heti egy közös vacsorának, ahol nincs kapkodás, sietés és tv nézés. Asztalra kerülnek a nagymama (nemrég még lenézett) ételei és a kezdeti, döcögve induló beszélgetések helyét lassan átveszik a valódi eszmecserék. Idealizált kép? Rohanó korunkban nem megvalósítható? Érdemes elgondolkozni rajta.

Az étkezésnek a franciák életében nagyon fontos szerepe van. Az írónő is sokat foglalkozik vele, hiszen szerinte ezen a téren a legkirívóbb a különbség a két „lány” élete között. Mert míg az egyik főztje „tökéletes”, a másiké egyszerűen „katasztrofális”. A különbség nem csak az elkészítést illeti, vonatkozik a bevásárlástól a tálalásig, terítésig minden részletre. Kiragadva egy különbséget: A „francia lány” nem tömi meg a hatalmas jégszekrényt hetekre való alapanyagokkal. Egyrészt, mert (a japán háziasszonyhoz hasonlóan) nincs akkora hűtőszekrénye, fagyasztója, mint amerikai társának, és mert élvezi a bevásárlást, melynek a mestere. És igényes. Hétfőn nem vesz halat, mert tudja, hogy a friss áru kedden érkezik, és nem tesz az asztalra epret decemberben. Neki jó az idényre jellemző gyümölcs és zöldségféle. De van egy kikötése: mindennek frissnek és valóban jónak kell lennie!

Debra Ollivier igyekszik rávilágítani a két életfelfogás közötti különbségekre is. Gyermekkor: hagyjátok meg a gyereknek a gyerekkorát, ne csináljatok belőle minifelnőttet. Nem helyesli a töméntelen játékot. Csak megzavarja a gyerekeket. A társasjáték pedig maradjon játék.

Amire a „francia lány” törekszik, az a rafinált egyszerűség. Öltözködésben, lakásberendezésben, viselkedésben egyaránt. Udvarias. Nem szólít mindjárt mindenkit a keresztnevén, (előnevén), mint amerikai társa. A flirt számára játék és nem élet-halál harc, viszont védi a családját a „külvilágtól”, mint oroszlán a kölykeit. Ismerjük a megállapítást, hogy a francia a külföldiekkel szemben rideg és szinte lehetetlen bekerülni egy francia családba. De az, aki oda tartozik, (született, vagy befogadott), biztonságban érezheti magát. „Az én házam - az én váram” érvényes itt is.

A francia-amerikai kiruccanás után hadd biggyesszek ide egy kedves magyarországi „reklámot”. A témához tartozik.

A Margit-körút egyik gyalogos átjárójánál vártam a zöld fényre, amikor a szememet megkapta a járdára mázolt „Sütipogi” és egy nyíl. Ezekből pedig rögtön megértettem, hogy, ha péksüteményt óhajtok, tegyem meg a néhány lépést a nyíl irányába. Aztán megtömhetem a szatyromat friss kiflivel, ropogós zsemlével, pogácsával. Igaz, kivívom az „egészséges élet” bajnokainak a rosszallását, de legalább arra a napra eleget kényeztettem magamat. És már ez is valami.

Bitskey Ella, Sarasota, Florida

Madridi levél

TERÉZ

Eredetileg nem szándékoztam írni Agnes Gonxha Bojaxhiuról, Kalkuttai Teréz anyáról. A sajtó mindenütt sokat foglalkozott alakjával. Megállapították, hogy ő az egyetlen Nobel-díjas az oltárra emeltek között, - vagy az egyetlen oltárra emelt a Nobel-díjasok között -, s azt is olvashattuk, hogy II. János Pál pápa mindjárt szentté akarta avatni. Vatikáni körökben azonban úgy vélekedtek, hogy jobb a megszokott eljárás mellett maradni; különben vita tárgya lehetne, kényelmetlen összehasonlításokra adhatna alkalmat: miért ismernek el mindjárt szentnek valakit, mást pedig „csak” boldognak. Így is Kalkuttai Teréz pere volt az egyik legrövidebb Assisi Szent Ferencé óta.

Szerepe lehetett benne a szentatya személyes benyomásának is. Többször találkoztak, Indiában a pápa meg is látogatta, mondhatnánk „barátok” voltak. Egyik találkozásukat most a TV-ben is láthattuk: búcsúzáskor Teréz megfogja a pápa karját, és nagy természetességgel visszatartja egy pillanatra, hogy még mondjon neki valamit.

II. János Pál az a pápa, aki hosszú kormányzása alatt, - ma már nem beszélünk „uralkodásról” -, legtöbb szentet és boldogot avatott, rendszerint többet egy szertartással. Kalkuttai Teréz itt is kivétel: ezúttal október 19-én csak az ő képe függött a Szent Péter bazilika homlokzatán. De milyen képe! Nem tudom, feltűnt-e sokaknak, hogy Boldog Teréz - mosolygott! Eddig soha senkit nem ábrázoltak így sem ott, sem az oltárképeken a szentek és boldogok közül. Komolyak szoktak lenni, áhítatosak vagy misztikus elragadtatásban, de egy sem mosolyog. Teréz viszont maga mondta, hogy a leghatásosabb eszköz a mosoly.

Nem is akarok többet beszélni róla. Inkább tolmácsolom több, egy-egy rövid mondatba foglalt gondolatát. Mind megérdemel egy kis elmélkedést.

„A legszebb nap? A mai. - A legkönnyebb dolog: tévedni. - A legnagyobb akadály: a félelem. - Minden baj gyökere: az önzés. - A legjobb szórakozás: a munka. - A legnagyobb vereség: a csüggedés. - A legjobb tanítók: a gyerekek. - Ami legjobban boldoggá tesz: hasznosnak lenni. - A legnagyobb titok: a halál. - A legnagyobb hiba: a rosszkedv. - A legveszélyesebb ember: a hazug. - A legcsúfabb érzés: a harag. - A legszebb ajándék: a bocsánat. - A legszükségesebb: az otthon. - A leggyorsabb út: az egyenes. - A legjobb érzés: a belső béke. - A legjobb gyógyszer: az optimizmus. - A legnagyobb elégtétel: a teljesített kötelesség. - A legnagyobb erő a világon: a hit. - A legszebb mindenek között: a szeretet.”

*

Lisieux-i, vagy „Kis” Szent Teréz földi maradványai október 4-e és december 22-e között Spanyolországot járja: 51 egyházmegyében mintegy 150 helységet keres fel. Mindenek előtt karmelita apácakolostorokat. De Burgosban jelen volt az országos missziós kongresszuson is, mivel a missziók egyik védőszentje. A kis apáca, aki rövid, 24 éves élete alatt szülővárosát és kolostorát alig hagyta el, halála után világjáró lett. Igaz, életében el akarták küldeni Távol-Keletre, rossz egészsége azonban nem engedte meg.

Lelki naplója, ”Egy lélek története” tette, - először „cenzúrázva” adták ki, csak 1957-ben jelent meg teljes, hiteles szövege, - hogy egyháztanítóvá nyilvánítsák.

Abban írta nem sokkal halála előtt: „Érzem, rövidesen belépek az örök nyugalomba. De azt is érzem, hogy küldetésem most kezdődik: megtanítani, hogy szeressék Istent, ahogy én szeretem, megmutatni a lelkeknek a Hozzá vezető utat...” Ez pedig a „lelki gyermekség” útja, egy kis, „nagyon egyenes, nagyon rövid és teljesen új út”. „Madárka” volt az Isten kezében s az égből is dolgozni akart az Egyházért és a lelkekért. Ezt teszi most spanyol földön. Szentté avatásakor jósolta XI. Piusz - ha jól emlékszem -, hogy most „Páduai Szent Antalnak kevesebb dolga lesz”...

Rónai Zoltán

250 ÉVES A GYULAFEHÉRVÁRI PAPNEVELDE

A 250 éve alapított Gyulafehérvári Teológia történelme magában összegzi a gyulafehérvári egyházmegye, s immár 50 éve az erdélyi egyházmegyék (gyulafehérvári, nagyváradi, temesvári, szatmári) küzdelmét, és egész jövőjét.

A Gyulafehérvári Papneveldét SZTOYKA Zsigmond Antal püspök (1749-1759) 1753-ban alapította. Létrehozta azt az intézményt, amely az erdélyi katolikus életre a legnagyobb és legeredményesebb befolyással volt. Mint bölcs főpásztor felfedezte az egyházmegyei állapotok okait, a nagy paphiányt, és a bajokat gyökerében szándékozott orvosolni. Életre hívta a Megtestesült Bölcsességről, Jézus Krisztusról elnevezett (Seminarium Incarnatae Sapientiae - S. I. S.) Papneveldét. 1756-ban a szeminárium életében jelentős eseménynek számított az új Papnevelde, amely két év alatt felépült, helyet biztosítva a megindult papképzésnek. Az 1758-as nyári tűzvész áldozata lett a püspöki rezidencia, a székesegyház és a várnak 1/4-ed része. Sztoyka püspök restaurálta a leégett székesegyházat és a püspöki rezidenciát.

Utódainak sikerült egységesíteni az erdélyi papképzést. Ui. az egyházmegye növendékpapságának egy része Kolozsváron és Nagyszombaton nyert kiképzést. A jezsuita szerzetesrend feloszlatása (1773) után Gyulafehérváron üresen maradt jezsuita kollégium rövidebb időre helyet biztosított az erdélyi papképzésnek. II. József császár központosító rendelete úgy érvényesült, hogy az erdélyi kispapok 1784-től 1786-ig Kolozsváron az Akadémia Teológiai Karán, és 1786-tól 1792-ig Pesten a Központi Szemináriumban kellett, hogy tanuljanak.

BATTHYÁNY Ignác erdélyi püspöknek 1792-ben sikerült megszereznie a volt trinitárius rendházat és templomot. A templom helyébe a csillagvizsgálót és világhírű könyvtárát, a Battyaneumot rendezte be, a zárdai rész pedig a Papnevelde épülete lett.

A 19. század első felében a forradalmi események nem hagyták érintetlenül az erdélyi katolikus papképzést sem. A pusztítások főleg anyagilag érintették súlyosan a Papneveldét. HAYNALD Lajos püspöksége (1852-1863) idején fokozatosan rendeződtek a szemináriumi gondok. A gimnazisták, akik papi hivatást éreztek, a gyulafehérvári gimnáziumban tanulhattak. Haynald utóda, FOGARASY Mihály (1864-1882) a gimnázium két utolsó évfolyamát Püspöki Lyceum néven kisszemináriumként kezelte. Ezek a kisszeminaristák a Papneveldében laktak és tanultak. A VII. és VIII. osztályos gimnazisták, akik papi hivatást éreztek, továbbra is a szemináriumban laktak, kék reverendát viseltek, de tanulmányaikat - az érettségiig - a Gimnáziumban végezték.

A Gyulafehérvári Papnevelde története a 20. században a legváltozatosabb. Addigi 150 éves történelmi múltjának egyetlen társadalmi átalakulása sem érintette annyira a Szemináriumot, mint a 20. század sokféle metamorfózisai. Kormányzásukkal szinte egy századot átfogó két nagy erdélyi püspök, MAILÁTH G. Károly (1897-1938) és MÁRTON Áron (1938-1980) védőpajzsként óvták, és gondoskodtak a papképzést szolgáló Gyulafehérvári Papneveldéről. Mailáth püspök ifjúság-szeretete és jósága melegséget sugározott a szemináriumi életre.

1933/34-es tanévtől bevezetik az 5 éves, és 1947/48-tól a 6 éves tanítási rendszert. 1948-ban elkészült és jóváhagyást nyert az a Szabályzat, amely keretet biztosított a Gyulafehérvári Teológia legnehezebb és egyben a leghősiesebb korszakában tanult és nevelődött kispapságnak, úgyis mondhatjuk: a mai erdélyi egyházmegyék papjainak. Pedig 1948-ban érkezett el a romániai katolikus teológiai képzés „keresztútjának golgotájára." Míg a többi katolikus szemináriumokat felszámolták, addig a gyulafehérvári „gyakorlatilag" (de nem törvényesen) létezett és működött. A közös Papnevelde „egyházi" gondolata a 20-as évekre visszavezethető, gyakorlatba ültetése 1948 után valósult meg. Annak ellenére, hogy létrejöttébe az állami nyomás is belejátszott, a közös Teológia egyházias szellemben működött, köszönhető Márton Áron személye mellett annak is, hogy évtizedeken keresztül hűségesen sorakoztak fel mögéje a négy erdélyi egyházmegyéből verbuválódott tanárok.

A Battyaneum és a „Teológia", Gyulafehérvár

Összegezésként elmondható, hogy a Gyulafehérvári Papnevelő Intézet 250 éven át megvalósította alapításának célját, teljesítette a papképzés és papnevelés nemes feladatát. Kétszáz év alatt (1803-tól 2003-ig) 1564 teológiai hallgató végzett a gyulafehérvári szemináriumban. Ezt két időszakra bontva: 1803-1953 között, azaz 150 év alatt, a „békésebbnek" mondható korszakban: 900 hallgató nyert Absolutoriumot, az utóbbi 50 évben (1953-2003), az ún. Közös Teológián, nagyobbrészt „kommunista" korszakban összesen 664 hallgató végzett (a Gyulafehérvári, a Szatmári, a Nagyváradi és a Temesvári egyházmegyékből).

A Gyulafehérvári Papnevelde indulásától kezdve önálló alappal működött. Ezt az alapító püspöktől kezdve napjainkig a nagylelkű ajándékozók tették és teszik lehetővé.

Október 23. és 25. között a Teológián jubileumi tanulmányi konferenciát rendeztek neves előadókkal, nagy hazai és nemzetközi, főleg egyházi képviselettel. A jubileum alkalomból II. János Pál pápa üdvözletét és áldását küldte.

Dr. Marton József, Gyulafehérvár

BETHLEN GÁBOR-DÍJAT KAPOTT

A magyarság érdekében végzett kulturális közéleti munkájáért és Márton Áron életműve ápolásáért kapta idén a Bethlen Gábor-díjat Jakubinyi György gyulafehérvári érsek. A díjátadó ünnepségen, 2003. november 3-án, Budapesten, az Országos Széchényi Könyvtár díszterében Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek mondta a laudációt. A bíborosi rangra emelése utáni első közszereplésén Magyarország bíborosa méltató beszédében elmondta: „Aki Erdélyben a magyarságért tesz, dolgozik, imádkozik, és példát mutat, az az egész magyarság életéhez járul lényegesen hozzá".

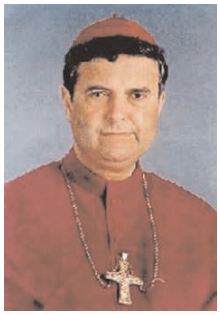

Jakubinyi György gyulafehérvári érsek

Erdélyben Jakubinyi érsek elsősorban a katolikus magyarság főpásztora. Kettős kihívás ez. Hiszen katolikusnak lenni azt jelenti: szolidáris vagyok a világ egymilliárd százmillió katolikusával a hitben - folytatta Erdő Péter. Majd kiemelte: Ám magyarnak lenni közben másfajta szolidaritást is jelent, mégpedig felekezeti határokon túlmenően. A katolikus hit meggyőződése, hogy az emberi személynek méltósága van. Elfogadni a nemzeti azonosságot, tenni érte, ez egyben katolikus hitünk szerint is az igazi méltóság szolgálata. A kultúráról szólva a bíboros kifejtette: az utóbbi időben a Gondviselés lehetővé tette Jakubinyi érseknek, hogy a magyar és a katolikus kultúráért sokat tegyen. Ha a kolozsvári egyetem latin szertartású katolikus teológiai karára gondolunk, melyet az érsek úr alapított, azt kell mondanunk: nagy tett volt ez az egyetemes magyar kultúra-, ugyanakkor a katolikus hit, a diplomaszerzés szempontjából is. Erdő Péter rámutatott: a Babes-Bolyai Egyetemen négy teológiai fakultás működik, ahol kettő katolikus, egy pedig protestáns. Az érsek úr személyes oktatói munkája, akár a Gyulafehérvári Teológián, akár másutt kiemelkedő eredményt mutat. Szólt az ünnepelt publicisztikáiról is, melyek maradandó értéket képviselnek, „tiszteletre méltó pontossággal". De az érsek atyának köszönhető az újjáéledő magyar nyelvű katolikus sajtó megjelenése is Erdélyben. Ez is az ő kulturális hozzájárulását tanúsítja. Jakubinyi Györgynek köszönhető Márton Áron boldoggá avatási ügyének előmozdítása, mely a világegyház számára is adomány - mutatott rá a bíboros. Majd e szavakkal zárta gondolatait: „Jakubinyi György munkája bátorítást ad számunkra, hogy tudjunk és merjünk emelt fővel és nyitott szívvel katolikusok és magyarok lenni."

Jakubinyi György 1946-ban született Máramarosszigeten. A Gyulafehérvári Hittudományi Főiskolán tanult 1963-1969 között. Ezt követően a római Collegium Germanicum et Hungaricum diákjaként képezte magát a pápai Gergely Egyetemen (1970-1972), valamint a Pápai Bibliai Intézetben (1972-1974). A doktori címet a Pázmány Péter Hittudományi Akadémián nyerte el (1974).

1969-ben Márton Áron püspök szentelte pappá Gyulafehérváron. 1969-1970 között szatmári püspöki titkár. Ezt követően (1974-1993) a Gyulafehérvári Hittudományi Főiskolán tanított szentírástudományt. 1990-1994 között gyulafehérvári segédpüspök, 1994-től gyulafehérvári érsek. 1991 óta az örmények apostoli kormányzója is. 1990-ben Csíksomlyón szentelték püspökké. MK

Románia 2004. októberben lezárja a csatlakozási tárgyalásokat?

Az Európai Unió bizakodik, hogy 2004. október végéig lezárhatja a Romániával folyó csatlakozási tárgyalásokat, és ennek eredményeként Románia 2007-ben beléphet az EU-ba.

„Az Európai Bizottság minden tőle telhetőt megtesz, hogy 2004. október végén lejáró megbízatása alatt lezárhassa a Romániával folytatott tárgyalásokat" - nyilatkozta Günter Verheugen EU-bővítési biztos Brüsszelben, miután májusban vezető román tisztségviselőkkel tárgyalt az EU-román társulási tanács keretében.

„Romániában megvan a képesség és a politikai akarat az összes csatlakozási feltétel teljesítéséhez" - vélte Verheugen, aki azért komoly erőfeszítésekre ösztökélte Bukarestet az EU-jogszabályok alkalmazására való felkészülésben, az igazságszolgáltatás reformjában és egyes ágazatok szerkezeti átalakításában.

Mircea Geoana román külügyminiszter hangoztatta, hogy Bukarest fő célja a „működő piacgazdaság" státusának elnyerése. Az EU-tagjelöltek közül egyedül Románia nem kapta még meg ezt a minősítést, amely azt jelentené, hogy középtávon képes az EU egységes piacához való csatlakozással járó konkurencianyomás kiállására - jegyezte meg akkor a Reuters. Románia és Bulgária kimaradt a bővítési hullámból, amelyben 2004. május elsején tíz, jobbára volt kommunista állam csatlakozik az unióhoz. Gondola Online (MTI nyomán)

Az állam az ortodoxiát támogatja

A Pro Európa Liga elnöke, Smaranda Enache azt nyilatkozta, kérni fogja az illetékes EU-szerveket, hogy vizsgálják meg a romániai helyzetet, ugyanis itt korlátozzák a vallásszabadságoz való jogot.

A kolozsvári szemináriumon a liga elnöke azzal vádolta meg a román államot, hogy az egyes vallásokkal szemben nem elfogulatlan, és az ortodox egyházat egyértelműen előnyben részesíti. Smaranda Enache példaként elmondta, hogy a templomépítésére kiutalt összegek 80%-át az ortodox egyház kapja meg. Továbbá azt is nehezményezte, hogy az iskolákban arra kényszerítik a más felekezetekhez tartozó tanulókat, hogy részt vegyenek az ortodox vallásórákon. Az emberjog-védő szervezet elnöke ugyanakkor azt is szóvá tette, hogy a görög-katolikus egyház továbbra sem kapta vissza elkobzott templomait, és vannak olyan esetek, amikor a faluban ugyan két templom is található, de az ortodox egyház inkább zárva tartja az egyiket, mintsem, hogy visszaszolgáltassa jogos tulajdonosainak. A liga kezdeményezését néhány jeles közéleti személyiség is támogatja, köztük Doina Cornea és Ana Ludusan. MIXFM

Köszönjük, ha megújítja az ÉLETÜNK előfizetését!

HÍREK - ESEMÉNYEK

A KÍNAI NÉPKÖZTÁRSASÁGBAN ismét letartóztattak 10 katolikus papot, illetve kispapot. Az Egyesült Államokban működő és a kínai katolikus egyház helyzetével foglalkozó Kung-Bíboros Alapítvány közlése szerint valamennyien egy titkos vallási összejövetelen voltak Hebei tartományban. A rendőrség azon a címen vette őrizetbe őket, hogy engedély nélküli gyűlésen vettek részt. Valamennyien a Rómához hű egyház tagjai. A pekingi kormány még az 50-es években úgynevezett Hazafias Egyházat hozott létre a több millió kínai katolikus számára és ez a szervezet függetlenítette magát Rómától. A pápához hű hívőket rendszeresen zaklatják a hatóságok.

*

A KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK Pápai Tanácsának elnöke, Foley amerikai bíboros sajnálattal állapította meg, hogy a reklámot nem mindig helyes célra használják fel. Mivel a hirdetés az egyik legeredményesebb kommunikációs eszköz, jobban kellene figyelni arra, hogy ne ütközzék az emberi méltósággal. A bíboros szerint a szegények gyakran kirekesztve érzik magukat a drága luxustermékek reklámozásakor. Foley bíboros egy brüsszeli nemzetközi értekezleten kérte a reklámszakértőket, hogy segítsék az Egyházat üzenetének - az Evangéliumnak - népszerűsítésében. Októberben tovább emelkedett az olaszoknak a katolikus egyházba vetett bizalma. Mint a római IL MESSAGERO című napilap egy közvélemény-kutatást idézve jelentette, az olaszok 75 százaléka tekinti abszolút szavahihetőnek az egyházat. Az újság szerint a bizalom erősödéséhez hozzájárult a Szentatya pápává választásának 25. évfordulója, valamint Teréz anya boldoggá avatása, illetve a róla készített film bemutatása az olasz tévében. Az előző hónapban készült felmérésben a megkérdezettek 73 százaléka tartotta bizalomra méltónak az Egyházat.

*

NOVEMBER ELSEJÉN töltötte be 80. életévét Achille Silvestrini bíboros és ezzel kivált a pápaválasztó közösségből. Az Észak-Olaszországból származó Silvestrini másfél évtizeden állt a vatikáni külügyek élén és nagy mértékben meghatározta a Szentszék keleti politikáját. Mint Agostino Casaroli érsek munkatársa járt Moszkvában is és együttműködött a Helsinki Szerződés kidolgozásában is. II. János Pál pápává választása után erősen módosult a Vatikán keleti politikája és Silvestrini bíborost az Egyházi Törvényszék prefektusának nevezték ki, később pedig ő vezette a keleti kongregációk hivatalát. De nyugdíjazása után is a média gyakran kérte ki véleményét egyházi kérdésekben. A főpap lelkipásztorként is közismert volt. Ő volt a gyóntatója a világhírű olasz filmrendezőnek, Federico Fellininek és ő eskette Róma zöldpárti polgármesterét, Francesco Rutellit, aki a Szent Évben mindent megtett az Egyházzal fenntartott jó viszony érdekében.

Vincze András

*

A TRÉVI-KÚT HALÁSZAI. Aki Rómában járt, alig mulasztotta el felkeresni a Qirinale tövében az Örök Város egyik pompás és talán leghíresebb szökőkútját, a „Fontana di Trevi"-t. A hatalmas medencében tritonok kíséretében tengeri lovak húzzák Neptun diadalszekerét. Régi, de ma is élő hagyomány, hogyha valaki iszik a forrásból és háttal a medencének a vállán keresztül pénzdarabot dob a vízbe, vissza fog térni Rómába. Az elmúlt évben 250 ezer Eurót dobtak így a forrásba, amit Róma szegényei kapnak meg. Minthogy az utóbbi időben sokszorosára nőtt azok száma, akik kihalásszák a vízből a pénzt, ezért már tavaly óta naponta kiüresítik a medencét.

Kathpress

*

MOSZLIMOK ÉS KERESZTÉNYEK. Egy korábbi ökumenikus konferencián a magyarországi történelmi egyházak és az iszlám egymáshoz való viszonyulását tárgyalták. Bölcskei Gusztáv tiszántúli református püspök szerint főleg Budapesten és a nagy városokban találni moszlim közösségeket. Az emberek - a terrorcselekmények ismeretében - nagy előítélettel viseltetnek iránt, s ezeket le lehet és le kell építeni; főleg az iskolai oktatás és az egyházak segítségével. Sokkal pesszimistábban ítélte meg a helyzetet Schweitzer József zsidó főrabbi: az ökumenikus gondolatot - mondotta - az alapvető teológiai különbségeknél jobban fenyegeti az iszlám radikalizmusa. A zsidó és keresztény értékrend egyaránt elfogadhatatlannak tartja, pl. hogy az iszlám megengedi, sőt parancsolja! hívei öngyilkos merényleteit. Ezen felülemelkedni szinte emberfeletti feladat. Várszegi Asztrik főleg a szükséges párbeszédet hangsúlyozta. Erre mutatott példát II. János Pál pápa az assisi találkozók létrehívásával, ahol a világvallások és az iszlám vezetői nem teologizálnak, hanem imádkoznak mindnyájan a közös Atyához. Hiszen a kereszténység azt tanítja, hogy minden ember Isten képmása, akárha hitetlen is. (Magyar Nemzet)

Irodalmi est Karlsruheban

A „Német-Magyar Baráti Kör" meghívására, Pongrácz P. Mária - „a Romániai Írószövetség temesvári fiókja magyar részlegének" egyik vezetője, - érdekes-értékes előadást tartott 2003. szeptember 27-én a „Haus der Heimat" nagytermében. Vázolta a temesvári irodalom helyzetét a két világháború közötti és a kommunizmus alatti időkben, majd részletet olvasott fel „Virágok alkonya" című regényéből. Bejelentette, hogy Billédy Ilonát felvették a Romániai Írószövetségbe. A hírt és a végig nívós előadást lelkes taps jutalmazta. Pongrácz P. Mária a „Német-Magyar Baráti Kör" elnöke.

Előadás után kötetlen beszélgetés következett a bőséges büfé mellett és pezsgős köszöntés a messziről jött kedves vendégnek.

Billédy Ilona

A sarutlan karmeliták megválasztották az új legfőbb elöljárót

A sarutlan karmelita rend Luis Aróstegui Gamboa spanyol szerzetest választotta meg elöljárójának. A 64 éves karmelita a mexikói Camilo Maccise utódja lett, aki két mandátum során állt a rend élén. A választásra a karmelita rend Avilában folyó, 89. rendi nagygyűlésén került sor. A káptalani atyáknak II. János Pál pápa is eljuttatta jókívánságait kifejező üzenetét. A nagykáptalan témája: „Szent Teréz és Keresztes Szent János útmutatása nyomán visszatérni a lényegeshez."

Az új legfőbb elöljáró, P. Aróstegui lelkipásztori szolgálata során a hatvanas években többek között mexikói bevándorlók között működött Dallasban. Teológiai diplomája mellett filozófiai doktorátussal is rendelkezik.

A Pápai Évkönyv adatai szerint a Sarutlan Karmeliták rendjének tagjai között 20 püspök van, a szerzetesek együttes száma 4000, közülük 2500 pap.

A karmelita rend eredete a galileai Karmel-hegyen a XII. században megtelepedett keresztesekre vezethető vissza, akik Illés prófétát követve, és a róla elnevezett forrás körül kis cellákban imádságos remeteközösségeket alkottak. Hosszú és bonyolult történetükben Avilai Szent Teréz és Keresztes Szent János hoztak fordulatot. Szent Teréz öt évvel az első reformált (sarutlan) karmelita apácakolostor megteremtése után 1571-ben létrehozott egy reformált férfikolostort is. Kezükben az ősi, 1247-es regulával Keresztes Szent János és egy társa kezdte meg a reformált karmelita életet. Magyarországon a sarutlan karmeliták 1644-ben jelentek meg a győri egyházmegyében, remeteséget létesítve. A magyar tartomány létszáma 1997-ben 36 fő volt: Budapesten, Győrött, Keszthelyen, Kunszentmártonban, Pusztakovácsiban és Miskolcon működnek.

A sarutlan karmelita rend lelki központja továbbra is a Kármel-hegy, nemzetközi kiképző helye a római Teresianum pápai teológiai fakultás. VR/MK

1956-ra emlékeztünk

A München-i Zeneakadémia nagy koncert-terme zsúfolásig megtelt az 56-os magyar forradalom és szabadságharc 47. évfordulójának fogadással egybekötött ünneplésére. A szokásos üdvözlések után a Magyar Október jelentőségét és kihatásait Baranyi Mária müncheni magyar főkonzul elevenítette föl mértéktartó előadásban (egyébként talpig díszes matyó népviseleti ruhában!). Utána a bajor kormány képviseletében az újonnan kinevezett fiatal igazságügyminiszter, Beate Merk beszélt, majd a Bajor-Magyar-Fórum elnöke, Elisabeth Schosser a tőle megszokott közvetlen hangon szólt a közönséghez, a megfelelő helyen magyarul mondott „Jó estét kívánok" és „Jó étvágyat kívánok" most is megtette a várt hatást. A beszédek elhangzása után koncert következett: két budapesti zongoraművész, Edit Klukon és Ránki Dezső adta elő Liszt sajátmaga négykezesre írt Prelúdiumát és Beethoventől ugyancsak Liszt Ferenctől két zongorára átkomponált Kilencedik Szimfóniáját. A nagy művészi virtuozitással előadott számok maradandó élményt nyújtottak. Ugyancsak nagy sikere volt más dimenzióban a magyaros töltött káposztának. A hozzá kínált sör természetesen müncheni volt, a bor viszont magyar. Mire vége lett az ünneplésnek sűrű nagy pelyhekben leesett az első hó.

*

Október 19-én vasárnap ökumenikus jellegű ifjúsági szentmise után a müncheni hívek megkoszorúzták a Damenstift-templom utcai frontján elhelyezett - az ezeréves bajor-magyar barátságot jelképező - bronz emléktáblát. Az ünnepség fényét emelte az Ifjúsági Ének-és Zeneegyüttes Kovács János - valamint a Patrona Hungariae Énekkar Jussel Ottó vezénylésével.

Szamosi József

Elhunyt „a hidrogénbomba atyja"

Életének 95. évében, 2003. szeptember 9-én kaliforniai otthonában halt meg Teller Ede, a világhírű magyar származású atomfizikus. 1908. január 15-én született Budapesten. A Trefort utcai gimnáziumban érettségizett és megkezdett tanulmányait a pesti egyetem után, Karlsruhéban, Münchenben és Lipcsében folytatta. 22 éves korában doktorált. 1935-ben meghívták a George Washington Egyetemre, ahol magfizikával kezdett foglalkozni. 1939. októberében létrejött Amerikában a „Legfelsőbb Atombizottság", amelynek Szilárd Leó és Wigner Jenő mellett Teller Ede is tagja lett. Amerikai állampolgárként zsidó származása mellett mindig tudatosan vállalta magyarságát. Mint „a hidrogénbomba atyja" nagy része volt a Szovjetunió térdre kényszerítésében. 1991-ben látogatott először, azóta többször is, Magyarországra. Röviddel halála előtt az Egyesült Államok legmagasabb polgári kitüntetését, az elnöki „Szabadság Érdemrendet" vette át személyesen a washingtoni Fehér Házban Bush elnök kezéből.

Sz. J.

SZÁJRÓL SZÁJRA

VII. Piusz pápa és a bűvész

A XIX. század első évtizedeiben történt, hogy az ismert bűvész Torrioni, római fellépése alkalmával meghívást kapott, mutatná be tudományát a Vatikánban a pápa és környezete előtt. A megtisztelő meghívásnak eleget téve, néhány bevezető, magyarázó mondat után Torrioni a következő szavakkal fordult közönségéhez:

- Ha valaki Önök közül lenne olyan kedves óráját - mely lehetőleg sorozatszámmal ellátva, kétséget kizáróan azonosítható - rendelkezésre bocsátani, úgy következő kísérletemnél azt használnám fel. Belloni kardinális - engedve a kísértésnek - felajánlotta óráját. A bűvész az órát átvéve hosszasan dicsérte annak szépségét, rávilágítva előnyeire, egyedülállóságára, majd magasra emelve, mintegy „véletlenül" elejtette. (Persze amit senki nem vett észre: ügyesen elcserélte az értékes órát egy erre a célra előkészítettel.)

Kiáltás törte meg a csöndet. Belloni kardinális sápadtan, reszketve mondta:

- Uram, Ön igen rossz tréfát engedett meg magának!

Eminenciája akkor még nem is sejtette, mi következik. Torrioni rátaposott az óra romjaira és az darabjaira esett széjjel. A tulajdonos hiába tiltakozott, hiába hivatkozott arra, hogy egyedi darab „volt" órája, a bűvész válasz helyett felszólította közönségét, győződjön meg az óra romjainak azonosságáról. Majd a darabokat mozsárba tette és néhány erőteljes csapással tovább roncsolta a maradványokat.

Most következett a mutatvány legnehezebb része. Valahogyan VII. Piusz pápa ornátusának zsebébe csempészni az eredeti órát. Ehhez VII. Piusznak fel kellett emelkednie és helyét elhagynia. Bűvészünk a mozsarat és a mozsártörőt egy asztalra helyezte, majd egy ügyes trükkel, kis lángot villantott fel a mozsárból. Egy pillantást vetve a mozsárba, várakozóan tekintet körbe. A közönség - miután VII. Piusz nem mozdult helyéről - nem, mert felállni és a mozsárhoz menni. De Torrioni - a kíváncsiságot fokozandó - maga kezdte mesélni mi mindent lát a mozsárban. Végül VII. Piusz felemelkedett, a mozsárhoz ment és így szólt:

- Érdekes módon, nem látok mást csak törmeléket.

Ezenközben a bűvész a pápa közelébe furakodott és ügyes mozdulattal ornátusa zsebébe csúsztatta Belloni kardinális óráját.

Torrioni bűvészmutatványa befejezéseként a következő magyarázatot adta: - Most ezeket a fémdarabokat visszaváltoztatom eredeti formájukba. Ez a változás aközben fog lezajlani, miközben az óra egy olyan személy zsebébe vándorol, aki semmiesetre sem gyanúsítható azzal, hogy összejátszott velem.

Mégegyszer felmutatva a törmeléket, bűvös szavakat mormolva, ügyes mozdulatokkal eltüntette a romokat. Majd engedelmet kérve előhúzta a pápa zsebéből a sértetlen órát. Senki sem volt jobban megrökönyödve, mint Belloni kardinális.

Ez a kis mutatvány nagy örömöt, szórakozást okozott a pápának és másnap egy gyémántokkal ékesített tubákos szelencével ajándékozta meg a bűvészt.

Közreadta:

Ramsay Győző

MAGYARNYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészségek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyarnyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még a MKPK honlapján is: http://www.katolikus.hu/nov.html

ANGLIA:

London: Msgr. Tüttő György főlelkész, Dunstan´s House, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 8LE, **Telefon./fax: 0044/20/8992 2054**

ÉSZAK-ANGLIA:

Rochdale: Magyar Egyesület székházában. 76 a/78, Milnrow Road, minden hónap második vasárnapján 15.00-kor.

Wolverhampton: St. Andrew anglikán templomban, St. Andrew Close, Hunter Street-ről, minden hónap harmadik vasárnapján 15.00-kor.

Bradford: Magyar Egyesület székházában. 4, Walmer Villas, minden hónap harmadik vasárnap utáni szerdán, délelőtt 11.00 órakor.

Nottingham: Lengyel templomban. 2, Sherwood Rise, minden hónap negyedik vasárnapján 12.30-kor.

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, **Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37.**

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Hegyi György, Ungarisches Röm. Kath. Seelsorgeamt, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, **Telefon/fax: 0043/1/526 49 72.** Miséző helyek: Bécs, Mödling, Wr. Neustadt, Florisdorf, Kaiser Ebersdorf.

Pázmáneum, Msgr. Dr. Csordás Eörs, rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, **Telefon: 0043-1-317 3656**

Burgenland/Alsóőrött: Pfarramt Unterwart, Ft. Horváth János, **Telefon: 0043/ 33/527 108**

Grác: szentmise vasárnaponként 10.00-kor v. 11.30-kor (hirdetéseknek megfelelően) Griesplatz 30. sz. alatt a Welsche-Kirche-ben, Ft. Paskó Csaba lelkész, Ugri Mihály gondnok, **Tel.: 0043/316/68 35 08;**

Innsbruck: minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3., Dr. Magda Szilveszter diakónus, **T.: 0512/204 103**

Linz: Misézőhelyek: Linz, Wels. Érdekl.: Ft. Szabó Ernő, Senefelder Str. 6., A-4020 Linz, **Tel.: 0043/732/342-586**

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, vasárnap 12 órakor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135, változó dátummal. Érdeklődni: Schwarz Mária, **Telefon: 0043/662/820 139**

BELGIUM

Brüssel: Ft. Urban Imre, Mission Catholique Hongroise, Rue del' Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL/ **Telefon/fax: 0032/2/64 85 336**,

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumônier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liége, **Telefon: 0032/ 4/22 33 910**

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, **Telefon/fax.: 0033/1/42 08 61 70;**

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste Foy-les-Lyon,
Telefon: 0033/4/78 50 16 36

NÉMETORSZÁGBAN

AUGSBURG-i Egyházmegye: Miséző helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. Báthory Lajos. Telefon: (0821)22 92 838.

BAMBERG-EICHSTÄTT-REGENSBURG-i Egyházmegye nürnbergi székhellyel: Miséző helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landshut, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig. Telefon: (0911) 507 57 96

ESSEN-i Egyházmegye: Miséző helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Misson, Steeler Str. 110, D-45139 Essen. Telefon: (0201)28 47 40 vagy Kölnben: (0221) 23 80 60.

FREIBURG-TRIER-SPEYER-i Egyházmegyék Karlsruhe-i székhellyel: Miséző helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Singen, Strasbourg, Mulhouse. Érd.: Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Schneidermühler Str. 12i, D-76139 Karlsruhe. Tel./Fax: (0721) 68 72 15

BERLIN-i és HAMBURG-i Főegyházmegye, **Hildesheim**-i és **Osnabrück**-i Egyházmegye: Miséző helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd. Hamburgban: Ft. Rasztovácz Pál, Ungarische Katholische Mission, Holzdamm 20, D-20099 Hamburg, Tel.: (040) 25 077 83.

KÖLN-i Főegyházmegye és **AACHEN**: Miséző helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Thieboldgasse 96, D-50676 Köln. E-mail: lukacs@web.de Telefon: (0221) 23 80 60. Fax: 0221/232120 http://www.Ungarnzentrum.de

LIMBURG-FULDA-MAINZ-i Egyházmegye frankfurti székhellyel: Miséző helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Telefon: (069) 24 79 50 21.
www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

MÜNCHEN-FREISING-i főegyházmegye: Miséző helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Ung. Kath. Mission, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: (089) 982637, 982638, FAX: (089) 985419. **E-mail:** ukm_muenchen.de; http://www.erzbistum-muenchen.de/ungarische-mission

MÜNSTER-PADERBORN-OSNABRÜCK-i Egyházmegyék: Miséző helyek: Hagen, Menden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Neukirchen-Vluyn, Dortmund. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Ung. Kath. Mission, Middelfeld 24, D-48157 Münster-Handorf. Telefon (0251) 32 65 01

PASSAU-i Egyházmegye: Misézőhely: Passau: Érd.: Ft. **Szabó Árpád**, Götzendorferstr. 5, D-94121 Salzweg, Telefon: (08505) 12 29.

ROTTENBURG-STUTTGART-i Egyházmegye: Miséző helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eislingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach.
Érdeklődni: P. Gyurás István SJ, Ungarische Katholische Mission, Pfizerstr. 5, D - 70184 Stuttgart. **E-mail:** ung.kath.mission.stuttgart@t-online.de http://home.t-online.de/home/ung.kath.mission. stuttgart

WÜRZBURG-i Egyházmegye: Miséző hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Kardinal-Döpfner-Platz 7, D-97070 Würzburg. Telefon: (0931) 38 62 43

NORVÉGIA: P. Teres Ágoston SJ, Munkerudveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise minden hónap első vasárnapján 14-kor a Szent József kápolnában (Akersveien 4). **Telefon/fax.: 0047/22744 124**

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Instituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. **Telefon: 0039/06/684-261.** Miséző helyek: Róma, Milano, Firenze, Bologna, Padova, Torino, Genova, Palermo, Catania.

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, **Tel.: 0041/1/36 23 303**

Bern: Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 7717, CH-3000 Bern, **Tel: 0041/61/381 54 45** (Basel)

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. **Telefon: 00 41/22/7910458;**

Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. **Telefon: 00 41/21/6478 678;**

Fribourg: Szentmise minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, az **Orsolyiták** templomában, (rue de Lausanne). Lelkész: Ft. Popa Péter, **Telefon: 0041/26/425 42 06** ❑

HIRDETÉSEK

Személy és árufuvarozás Magyarországra. Elfogadható áron, megegyezés szerint, háztólházig. Telefon: D-0049-07034-62580.

Apor Vilmos Vendégház Óbudán, tetőtérben kialakított komfortos szobáinkba várjuk csoportok és egyénileg utazók jelentkezését 23 főig. Az épületben kápolna működik, klub és előadó helyiségek bérelhetők. Zárt parkoló van. Érdeklődni: munkanapokon 10.00-13.00 óra között telefonon, v. írásban: H-1035 Budapest, Kórház u. 37. Tel.: 0036-1/250 78 69, Fax: 0036-1/368 98 69. E-mail: olikata@axelero.hu.

Hévízen nyugodt környezetben apartmanok, lakások egész évben kiadók. Ár: 21, 50 euró két személynek. Tel: 0036-83/34 10 63.

Átutazók, erdélyiek! Győr közelében modern, tiszta szobák főzőfülkével, fürdőszobával zárt udvari parkolással 17 Euró. Szárföld, Fő u. 69-71. Tel.: 0036-96/25 2155, 0036-30/58 49 643.

A budapesti Szenci Molnár Társaság kiadásában megjelent Saáry Éva: A LUGÁNÓI TANULMÁNYI NAPOK TIZENÖT ÉVE 1977-1991 című dokumentumkötete, Vass Dániel fotoillusztrációival. Megrendelhető a szerző címén: Éva Saáry, C.p. 78. CH-6906-Lugano-6. Ára (postaköltséggel) 20 Euró vagy annak megfelelő valuta.

Istenhívő r. k. nyugdíjas házaspár (geológus-környezetvédő, feleség, jó háziasszony, s társalgó, anyanyelvi tudással, saját maga, ill. családja megsegítésére) tisztességes bérért, hasonló munkaajánlatokat vár magyar nyelvű plébániáktól, családoktól. Tel.: 0036-30/412 08 75.

Olcsón eladó a Mátra lábánál horgásztó mellett 200 m²-es 2 szintes összkomfortos 5 szobás családi ház. Tel.: 0036-20 373 59 53 v. 0041-76/501 69 42.

Eladó egy négyezer m² alapterületű tizenhatodik századi kolostorépület, a hozzá tartozó másfél hektáros telekkel Sopronbánfalván, festői környezetben. Irányár: 220 millió Forint. Érdeklődni lehet telefonon délelőtt fél tíz és fél tizenkettő, valamint délután 2 és négy között: Tel.: 0036-72/581 460, Fax: 0036-72/581 461.

Magyar specialitások O. Bayer-M. - Gonda. Csomagot is küldünk! Tel.: 089/12 96 393.

Münchenben vasalást, házimunkát vállalok. Jelige: „szép munka".

Laminált és parkett lerakás kedvezményes áron 17 éves szakmai tapasztalattal, mint asztalos, bútorrestaurátor és parkettás. Tel.: 089/37 07 37 27 v. 0175/91 27 811.

Gyula fürdővárostól 13-km-re, Elek központjában svábház jellegű, 110 m² lakóterülettel, parkosított udvarral és gyümölcskerttel, eladó. Irányár: 27.500 Euró. Tel.: 0036-66/240 519 v. 0173-43 28 025.

Az osztrák határhoz közel olcsón eladó telek. Érdeklődni lehet, tel.: D-02371/27 790.

Panorámás telek, 1565 m², kb. 4 km-re a Balatontól (Balatonkeresztúr és Keszthely között) családi okok miatt eladó. Hétvégi ház építhető. Irányár: 10.000,- Euró. Tel.: 089/677 105

Ötvenes, karcsú, független, igényes hölgy, keresi korban hozzáillő, komoly gondolkodású, őszinte társas kapcsolatra vágyó társát. Jelige „Napraforgó"

Nagykanizsán 1995-ben épült, jól bevezetett Panzió, betegség végett, áron alul, sürgősen eladó. 10 szoba-fürdőszobás, konyha, étterem, pinceparkoló és 60 m²-es lakás teljes berendezéssel. Ára: 230.000,- Euró. Tel.: 0049-(0)821/93 721

Dél-Németországban élő özvegy hölgy, keresi, intelligens, káros szenvedélyektől mentes, úriember ismeretségét, 58-65 év között, tartós barátság, élettársi kapcsolat céljából. Jelige: „Őszirózsa".

Eredeti Gy. Szabó Béla grafikák (40 x 60) - metszett üvegek között - (felakaszthatók), eladók. Ára 200,- Euró. Tel.: 07664/95 056 v. 0751/21 033

Jó kinézésű 55 éves technikusnő (német állampolgár), megismerkedne hasonló adottságokkal rendelkező férfival. Kölcsönös szimpátia esetén házasság céljából. Jelige: „Boldog jövő".

Hotel Mohácsi Panzió, Budapest. Buda centrumában, a Margit körúttól egy buszmegállóra, kitűnő közlekedéssel, zöldövezeti kertes panzió, teremgarázzsal, szolid árakkal várja kedves vendégeit. 1022 Budapest, II. ker., Bimbó út 25/A. Tel.: 0036-1/32 67 741, /32 67 647, /32 69 061. Fax: 0036-1/32 67 784, E-mail: panzio@freestart. hu

FELHIVÁS

PARTIUMI KERESZTÉNY EGYETEM NAGYVÁRAD. A magyar nyelvű felsőfokú oktatás újjáéledésének szimbóluma, nagy anyagi problémákkal küzd. A működéséhez szükséges anyagi alap biztosítására felkérünk mindenkit, szíveskedjék anyagi lehetősége szerint ehhez hozzájárulni.

Adományát kérjük az alábbi bankszámlára átutalni: Förderverein f.d.Chr.Univ.Partium, 72461 Albstadt

Bankv.: Sparkasse Zollernalb, Kto-Nr.: 33049777, BLZ 65351260. Köszönettel a Segélyszervezet vezetősége.

48 éves, 180 magas, német nyelvet igénylő férfi megismerkedne házasság céljából szimpatikus, csinos hölggyel (35-45), fényképpel. Jelige: „Őszinteség".

Németországi magas, sportos, őszinte, hűséges, káros szenvedélyektől mentes férfi, megismerkedne hasonló, 33-43 éves, gyermektelen hölggyel. Jelige: „Hűség".

Kéziratokat, fényképeket
nem őrzünk meg,
nem küldünk vissza.
A szerkesztőség

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN

Hirdetési díjak

Apró-, házassági-, általános hirdetés ára soronként, kb. 40 betű	3,60 **Euró**
„Jelige" - postaköltség	3,60
Üzleti-, nyereséges hirdetés soronként	5,50
nagybetűs (kétsoros) sor	11,00

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.
Külön kívánságokat esetenként árazunk.

Egymásutáni háromszori hirdetésnél 10 %,- hatszori hirdetésnél 20 % ,- ill. egészévi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

Hazai- erdélyi és felvidéki honfitársainknak kedvezményes árat számítunk, soronként: 800,- Ft

A hirdetések befizetésének határideje legkésőbb a hó 10-ig!

A HIRDETÉSEK SZÖVEGÉÉRT, STÍLUSÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG NEM FELEL!

● HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!●
Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közlünk!

HELIOS PANZIÓ BUDAPEST
Budai, zöldövezeti, csendes panzió, melytől a belváros 1 buszjárattal 15 perc alatt megközelíthető, zárt parkolóval, komfortos szobákkal várja vendégeit.
H-1121 Budapest, Lidérc u. 5/a.
Tel/fax: 36-1-246-46-58 ill.246-26-45
e-mail: roomheli@axelero.hu
www.heliospanzio.hu

Budapesten lakáseladást-lakásvételt, lakásbérbeadást, számlákat és ügyintézést vállalok. Horváth Gábor, Tel.: 0036-30/97 18 147, e-mail: horvathgabor@ingatlan.com

Párizsban élő gyűjtő szeretne magyar festményeket és zsolnai porcelán tárgyakat vásárolni, készpénzfizetéssel. Kérem, hívjon a 0033-660/55 75 03-as számon, vagy a kalmaklary@noos.fr E-mail címen.

„Kereszt és korona" kétrészes film németül a bajor-magyar kapcsolatok 1100 éves történetéről, VHS, PAL, 2x 45 perc. Ára: 30,00 Euró (2x15,00 Euró), megrendelhető: e-mailen: aravasz@web.de és fax: 0049-89-81 88 76 59.

Református istentiszteletek Münchenben: Reisinger Str. 11 (Sendlinger Tor) minden hó 1. 3. 5. vasárnap 16 órakor és 2. és 4. vasárnap de. 11 órakor. Tel.: 089-149 31 72 és 601 13 35, www.reformatus-muenchen.de

Kéziratokat kérjük lehetőleg e-mailen küldeni: eletuenk@gmx.de

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA
Landwehrstr. 66 · 80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
Email: eletuenk@gmx.de
*
Felelős kiadó:
a Magyar Katolikus Delegatura
Főszerkesztő: Dr. Cserháti Ferenc
A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Frank Miklós, Ramsay Győző, Szamosi József (olvasó és tördelő szerkesztő) és Vincze András.
*
Redaktion und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATUR
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletuenk@gmx.de
*
Abonnement für ein Jahr: 15,— Euro
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost US$ 50,—
*
ELŐFIZETÉS:

Az életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 1.50 Euró
Előfizetési ár egy évre 15,-Euró
Tengerentúlra US$ 50,-

BANKSZÁMLÁNK:
Ungarische Katholische Delegatur
Sonderkonto „ÉLETÜNK".
Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80
*
Erscheint 11 mal im Jahr.
Satz: ÉLETÜNK
*
Druck: AMPER-WERBE-DRUCK
Verlag Hammerand GmbH
Hasenheide 11,
82256 Fürstenfeldbruck
*
Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.